

Eksplatuoti netinkamų autotransporto priemonių ardymo, nepavojingų atliekų (metalo laužo, elektros ir elektroninės įrangos) bei pavojingų atliekų (akumuliatorių) surinkimo ir laikymo apimčių didinimo poveikio visuomenės sveikatai vertinimas

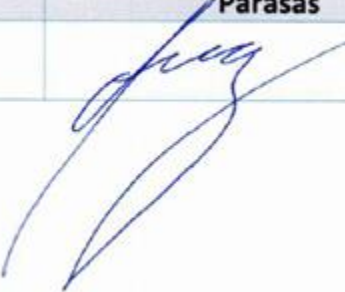
Visuomenės informavimui

2019 m. Kaunas

Darbo pavadinimas: Ekspluatuoti netinkamų autotransporto priemonių ardymo, nepavojingų atliekų (metalo laužo, elektros ir elektroninės įrangos) bei pavojingų atliekų (akumuliatorių) surinkimo ir laikymo veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimas

Užsakovas: UAB "Autolista"

Dokumentų rengėjas: UAB „Infraplanas“

Pareigos	Vardas Pavardė	Parašas
Direktorė	Aušra Švarplienė	

TURINYS

ĮVADAS	5
SANTRUMPOS	5
1 BENDRIEJI DUOMENYS	5
2 PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ANALIZĖ	6
2.1 VEIKLOS PAVADINIMAS, EVRK 2 RED. KODAS	6
2.2 PRODUKCIJA, PAJĖGUMAS, TECHNOLOGIJA	6
2.3 NAUDOJAMOS ŽALIAVOS IR MEDŽIAGOS	13
2.4 GAMTOS IŠTEKLIŲ NAUDOJIMO MASTAS IR REGENERACIJOS GALIMYBĖS.....	13
2.5 ENERGIJOS IŠTEKLIŲ NAUDOJIMAS	14
2.6 ATLIEKŲ SUSIDARYMAS	14
2.7 NUOTEKŲ SUSIDARYMAS, PRELIMINARUS JŲ KIEKIS IR UŽTERŠTUMAS, JŲ TVARKYMAS.....	14
2.8 ŪKINĖS VEIKLOS VYKDYMO TERMINAI IR EILIŠKUMAS, VYKDYMO TRUKMĖ	16
2.9 POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO SĄSAJA SU PLANAVIMO IR PROJEKTAVIMO ETAPAIS	16
2.10 PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ALTERNATYVOS	16
3 PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETOS ANALIZĖ	16
3.1 PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETA, ŽEMĖS SKLYPAS.....	16
3.2 SVARBA APLINKOS APSAUGOS ATŽVILGIU	20
3.3 PŪV VIETOS ĮVERTINIMAS ATSIŽVELGIANT Į GRETIMYBĖS OBJEKTUS (LŠ VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTATYMO 24 STR. 4 D.) 21	
4 PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VEIKSNIŲ, DARANČIŲ ĮTAKĄ VISUOMENĖS SVEIKATAI APIBŪDINIMAS IR ĮVERTINIMAS	23
4.1 ORO TARŠA.....	24
4.2 DIRVOŽEMIO IR VANDENS TARŠA.....	30
4.3 TARŠOS KVAP AIS SUSIDARYMAS IR JOS PREVENCIJA.....	31
4.4 TRIUKŠMAS.....	32
4.5 VIBRACIJA.....	38
4.6 BIOLOGINĖS TARŠOS SUSIDARYMAS IR JOS PREVENCIJA.....	38
4.7 PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS PAŽEIDŽIAMUMO RIZIKA DĖL EKSTREMALIŲ JŲ ĮVYKIŲ, SITUACIJŲ BEI JŲ TIKIMYBĖ IR JŲ PREVENCIJA.	38
4.8 PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI	39
4.9 PSICHOLOGINIAI VEIKSNIAI	39
5 NEIGIAMĄ POVEIKĮ VISUOMENĖS SVEIKATAI MAŽINANČIOS PRIEMONĖS	40
6 ESAMOS VISUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLĖS ANALIZĖ	41
6.1 GYVENTOJŲ DEMOGRAFINIAI RODIKLIAI	41
6.2 GYVENTOJŲ SERGAMUMO RODIKLIŲ ANALIZĖ	42
6.3 RIZIKOS GRUPIŲ NUSTATYMAS	43
6.4 PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIS VISUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLEI.....	44
7 POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO METODŲ APRAŠYMAS	44
8 GALIMI VERTINIMO NETIKSLUMAI AR KITOS VERTINIMO PRIELAIDOS	44
9 POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO IŠVADOS	44
10 REKOMENDUOJAMA SANITARINĖ APSAUGOS ZONA	46

11	REKOMENDACIJOS DĖL POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO STEBĖSENOS, EMISIJŲ KONTROLĖS.....	48
12	LITERATŪRA IR INFORMACIJOS ŠALTINIAI	49
13	PRIEDŲ SĄRAŠAS.....	49

IVADAS

UAB Autolista surenka, ardo, paruošia tolesniam naudojimui eksploatuoti netinkamas transporto priemones. Įmonė veiklą šiuo metu vykdo Tauragėje, adresu Pramonės g. 12A ir Pramonės g. 12B. Veikla nagrinėjamoje teritorijoje vykdoma nuo 2009 m.

UAB Autolista veiklą adresu Pramonės g. 12B vykdo Taršos leidimo Nr. TL-KL.2-1/2014, išduoto 2014-06-10 pagrindu, veiklą adresu Pramonės g. 12A - Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimo Nr. (11.2)-39-86/2013, išduoto 2013-08-27 pagrindu.

UAB Autolista ketina atliekų tvarkymo veiklą iš sklypo Pramonės g. 12B perkelti į sklypą Pramonės g. 12A, Tauragė. Dėl veiklos sklype Pramonės g. 12B nutraukimo, padidės sklype Pramonės g. 12A didžiausias planuojamas laikyti atliekų kiekis. Taip pat įmonė numato padidinti esamos veiklos apimtį – t.y. planuojama per metus surinkti didesnį atliekų kiekį. Veikla numatoma esamuose pastatuose. Nuo kiemo teritorijos, kurioje laikomos atliekos, planuojama įrengti paviršinių (lietaus) nuotekų surinkimo ir valymo sistemą.

Planuojama ūkinė veikla atitinka Lietuvos Respublikos Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 pakeitimo 2017-06-27 Nr. XIII-529 2 priedo sąrašo 11.7. punkto kriterijus „pavojingų atliekų šalinimas ar naudojimas“, todėl šiai PŪV buvo parengta informacija atrankai dėl poveikio aplinkai vertinimo dokumentai ir gauta Atrankos išvada (žiūr. 2 priedą).

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2019-01) XIV skyriumi „Gamybinių ir komunalinių objektų sanitarinės apsaugos ir taršos poveikio zonos“ planuojamai veiklai galioja 100 m SAZ (antrinių žaliavų surinkimo punktai). Vyriausybės Nutarimu nustatytos PŪV SAZ ribos yra tikslinamos ir pagrindžiamos atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą vadovaujantis metodiniais nurodymais [10] ir tvarkos aprašu [6].

SANTRUMPOS

ENTP – Eksploatuoti netinkamos transporto priemonės

PVSV – Poveikio visuomenės sveikatai vertinimas

PAV – poveikio aplinkai vertinimas

1 BENDRIEJI DUOMENYS

PŪV organizatorius:

UAB „Autolista“,
Įmonės kodas 302868500,
Pramonės g. 12A, Tauragė
tel. (8-646) 17160
el. p. tagrometals@gmail.com
Direktorius Valdas Žiauberis

PVSV dokumentų rengėjas:

UAB „Infraplanas“
Įmonės kodas: 160421745
Kontaktinis asmuo: Raminta Survilė
mob. tel. 8-621 667 46
K. Donelaičio g. 55–2, Kaunas LT–44245,
Tel. (8~37) 40 75 48; faks. (8~37) 40 75 49;
el. p.: info@infraplanas.lt
Juridinio asmens Licencija Nr. VSL–260
Visuomenės sveikatos priežiūros
veiklai išduota 2010 m. gruodžio 06 d.
Fizinio asmens licencija Nr. VVL–0514
Visuomenės sveikatos priežiūros
veiklai išduota 2015 m. birželio 2 d.
(1 priedas).

2 PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ANALIZĖ

2.1 Veiklos pavadinimas, EVRK 2 red. kodas

1 lentelėje pateikta PŪV klasifikacija Vadovaujantis Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriumi, patvirtintu Statistikos departamento prie LRV generalinio direktoriaus 2007-10-31 įsakymu Nr. DJ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 119-4877).

Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas – Eksploatuoti netinkamų autotransporto priemonių ardymo, nepavojingų atliekų (metalo laužo, elektros ir elektroninės įrangos) bei pavojingų atliekų (akumuliatorių) surinkimo ir laikymo apimčių didinimo.

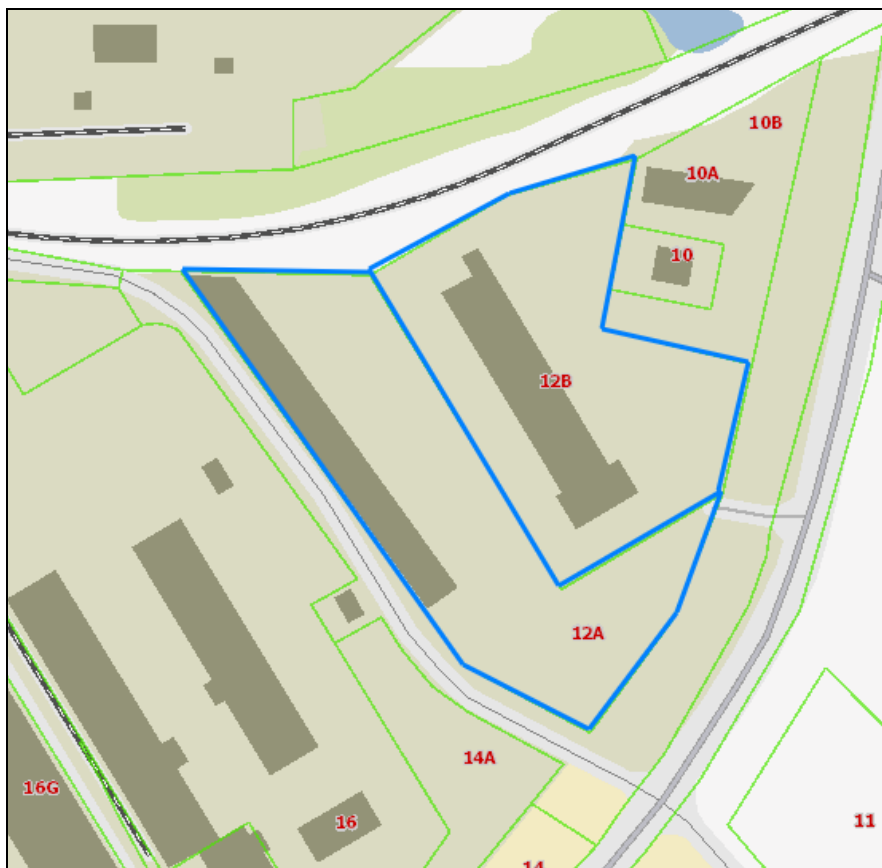
1 lentelė. Planuojamos ūkinės veiklos charakteristika

Sekcija	Skyrius	Grupė	Klasė	Pavadinimas
E				Vandens tiekimas, nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas
	38			Atliekų surinkimas, tvarkymas ir šalinimas; medžiagų atgavimas
		38.1		Atliekų surinkimas
			38.11	Nepavojingų atliekų surinkimas
			38.12	Pavojingų atliekų surinkimas

2.2 Produkcija, pajėgumas, technologija

UAB Autolista planuoja vykdyti šią veiklą:

- ▶ eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (toliau – ENTP) (kodas 16 01 04* ir 16 01 06) surinkimas (S1), įvežimas / importas (S3) iš fizinių / juridinių asmenų;
- ▶ ENTP ardymas (demontavimas) (S5, R12);
- ▶ naudotų, pakartotiniam naudojimui pagal jų paskirtį tinkamų, transporto detalių bei mazgų pardavimas;
- ▶ ENTP ardymo metu susidariusių pavojingų ir nepavojingų atliekų rūšiavimas, laikymas (R13, D15) bei perdavimas tolesniam naudojimui, perdirbimui ar šalinimui atliekas tvarkančioms įmonėms, registruotoms valstybiniame atliekas tvarkančių įmonių registre;
- ▶ Metalo laužo surinkimas (S1), rūšiavimas (į juodąjį ir spalvotąjį) (R12), negabaritinio metalo pjaustymas (R12), laikymas (R13) bei perdavimas tolesniam naudojimui/ perdirbimui atliekas tvarkančioms įmonėms, registruotoms valstybiniame atliekas tvarkančių įmonių registre;
- ▶ Nepavojingos elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimas (S1), laikymas (R13), EEĮ sudedamųjų dalių (plokščių su mikroschemomis ir laidų) rankinis-mechaninis atskyrimas, smulkinimas (R12), laikymas (R13) bei perdavimas tolesniam naudojimui/perdirbimui atliekas tvarkančioms įmonėms, registruotoms valstybiniame atliekas tvarkančių įmonių registre;
- ▶ Laidų ir kabelių surinkimas (S1), smulkinimas (R12), laikymas (R13) bei perdavimas tolesniam naudojimui/perdirbimui atliekas tvarkančioms įmonėms, registruotoms valstybiniame atliekas tvarkančių įmonių registre;
- ▶ Katalizatorių surinkimas (S1), laikymas (R13) bei perdavimas tolesniam naudojimui / perdirbimui atliekas tvarkančioms įmonėms, registruotoms valstybiniame atliekas tvarkančių įmonių registre;
- ▶ Švino akumuliatorių surinkimas (S1), laikymas (R13) bei perdavimas tolesniam naudojimui/ perdirbimui atliekas tvarkančioms įmonėms, registruotoms valstybiniame atliekas tvarkančių įmonių registre.

1 pav. Esamos ir planuojamos veiklos vieta.

Esama veikla, sklypai 12 A ir 12 B, planuojama veikla sklypas 12 A.

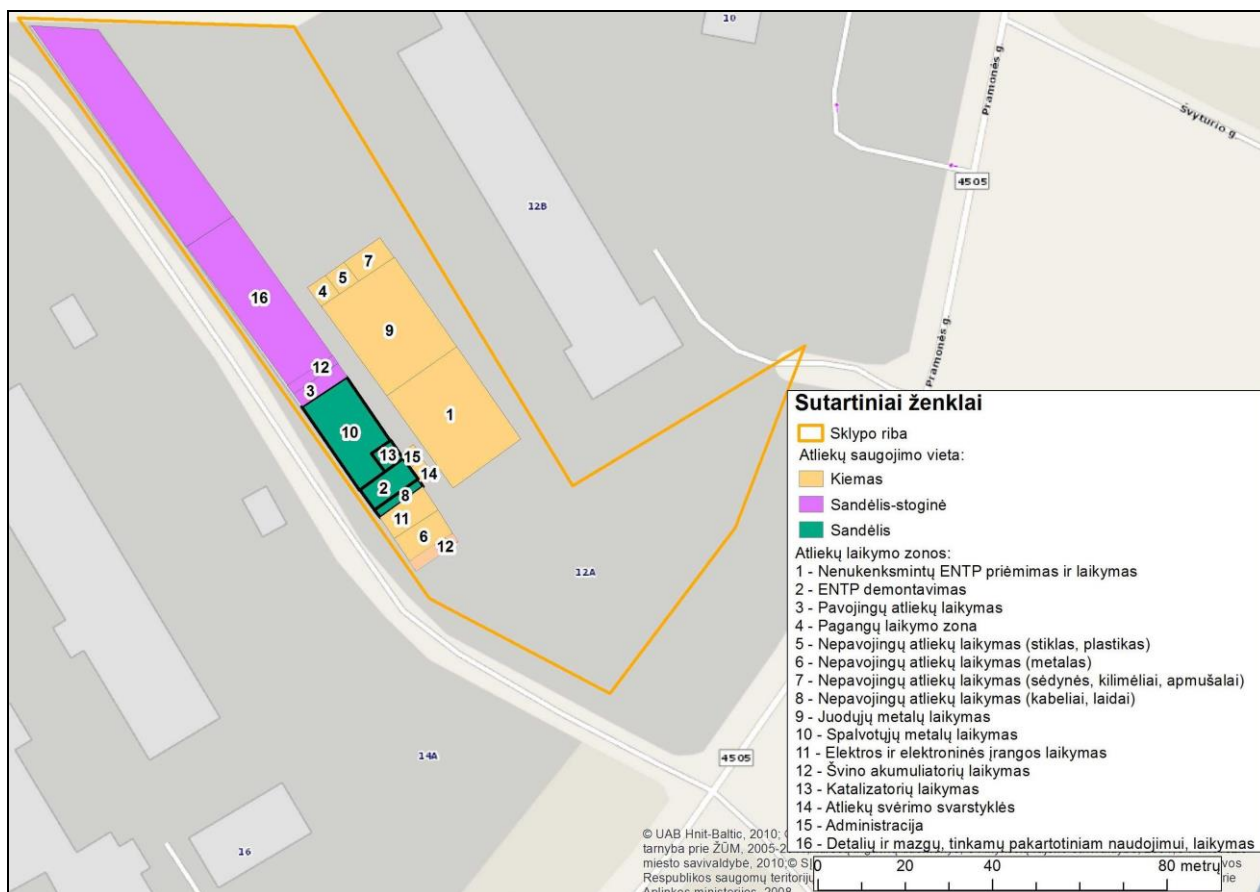
Planuojamos veiklos apimtys

Per metus planuojama surinkti ir išardyti iki 225 t ENTP su pavojingais skysčiais ir kitomis pavojingomis sudedamosiomis dalimis bei iki 70 t ENTP be pavojingų sudedamųjų dalių. Per metus planuojama surinkti iki 900 t metalo laužo (juodojo ir spalvotojo), surinkti iki 350 t nepavojingos elektros ir elektroninės įrangos, iki 60 t nepavojingų laidų ir kabelių, iki 36 t katalizatorių bei surinkti iki 300 t švino akumuliatorių. Viso PŪV objekte didžiausias planuojamas vienu metu laikyti pavojingų atliekų kiekis sudarys 99,04 tonos, nepavojingų atliekų - 184,74 tonos. Planuojami tvarkyti atliekų kiekiai detalai pateikti 6 priede.

Visas surenkamas atliekas planuojama išrūšiuoti, saugiai laikyti ir tvarkyti tam skirtose zonose bei sukaupus pervežimui tinkamą kiekį perduoti tolimesniam naudojimui, perdirbimui ar šalinimui į atliekas tvarkančias įmones, registruotas valstybiniame atliekas tvarkančių įmonių registre. Esamų grindinio dangų apkrova nebus viršijama, nes atliekos nebus kraunamos į rietuves (išskyrus padangas, kurios kraunamos į 2 m aukščio rietuvę), o laikomos konteineriuose, konteineriai sukraunami vienu aukštu. Iš išardytų netinkamų naudoti transporto priemonių atskirti mazgai ir detalės bus parduodamos pakartotiniam panaudojimui pagal šių daiktų paskirtį.

Įmonė dirbs viena pamaina, iki 8 val./darbo dieną, 252 dienas metuose. Įmonėje dirbs 11 darbuotojų.

Atliekų tvarkymo zonų schema (žr. 3 pav.) ir 1 lentelę.

2 pav. Atliekų tvarkymo zonų schema.

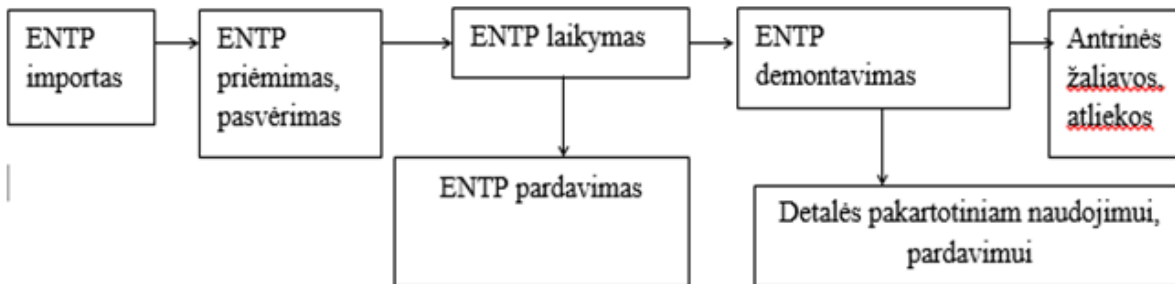
2 lentelė. Atliekų tvarkymo zonų aprašymas.

Atliekų tvarkymo zonos Nr.	Atliekų tvarkymo zonos pavadinimas	Atliekų laikymo vietos apibūdinimas	Zonos plotas, m ²
1.	Nenukenksmintų ENTP priėmimo ir laikymo	Kieme	500
2.	ENTP demontavimo	Patalpose (pastate 1G1b)	50
3.	Pavojingų atliekų laikymo	Po stogine 2I1b	50
4.	Padangų atliekų laikymo zona	Kieme (rietuvėse)	30
5.	Nepavojingų atliekų laikymo (stiklas, plastikai)	Kieme	30
6.	Nepavojingų atliekų laikymo (metalai)	Kieme	24
7.	Nepavojingų atliekų laikymo (sėdynės, kilimėliai, apmušalai)	Kieme	50
8.	Nepavojingų atliekų laikymo (kabeliai)	Patalpose (pastate 1G1b)	60
9.	Juodųjų metalų laikymo	Kieme	500
10.	Spalvotųjų metalų laikymo	Patalpose (pastate 1G1b)	280
11.	Elektros ir elektroninės įrangos laikymo	Kieme (uždaruose konteineriuose)	70
12.	Akumuliatorių laikymo	Kieme (uždaruose konteineriuose)	24
		Po stogine 2I1b	10
13.	Katalizatorių laikymo	Patalpose (pastate 1G1b)	30
14.	Atliekų svėrimo zona (svarstyklės 3 t keliamosios galios)	Kieme	12

Atliekų tvarkymo zonos Nr.	Atliekų tvarkymo zonos pavadinimas	Atliekų laikymo vietos apibūdinimas	Zonos plotas, m ²
15.	Administracija (ofisas)	Konteineris – vagonėlis	12
16.	Detalių ir mazgų tinkamų naudojimui laikymo	Po stogine 2I1b	500

Atlikti atliekų tvarkymo zonų talpumo skaičiavimai – pridedami **6 priede**. Atliekų tvarkymo zonų plotas yra pakankamas didžiausiems numatomiems atliekų kiekiam laikyti.

Eksplloatuoti netinkamų transporto priemonių (kodas 16 01 04* Ir 16 01 06) tvarkymas

3 pav. ENTP tvarkymo technologinė schema.

Eksplloatuoti netinkamų transporto priemonių ardymo technologinį procesą sudaro:

Eksplloatuoti netinkamų transporto priemonių surinkimas, įvežimas, importas. ENTP bus surenkamos, superkamos iš Lietuvoje veikiančių juridinių asmenų bei fizinių asmenų. Taip pat planuojama eksplloatuoti netinkamų transporto priemonių įsigyti ir įvežti iš Europos sąjungos (ES) valstybių. Taip pat numatomas importas ne iš ES valstybių. Kartu su eksplloatuoti netinkamomis transporto priemonėmis, kaip sudėtinės dalys, bus importuojamos baterijos, akumuliatoriai bei padangos. Po išmontavimo, pakartotiniam naudojimui tinkami akumuliatoriai bei padangos bus parduodami, t. y. išleidžiami į vidaus rinką. Įmonė vykdys apmokestinamųjų gaminių importuotojams numatomas prievoles.

Eksplloatuoti netinkamų transporto priemonių priėmimas. Eksplloatuoti netinkamos transporto priemonės priimamos į ENTP priėmimo ir laikymo zoną – aikštelę kiemo teritorijoje. Šią zoną numatoma padengti kieta, vandeniui nelaidžia danga, paviršines (lietaus) nuotekas nuo jos surinkti ir išvalyti paviršinių (lietaus) nuotekų valymo įrenginyje. Prieš patalpinant ENTP į priėmimo ir laikymo zoną yra atliekama ENTP kontrolė: tikrinami valstybiniai numeriai, kėbulo numeriai, patikrinama ar nėra sprogstamųjų, degių, pavojingų cheminių medžiagų ir pan; fiksuojamas transporto priemonės registravimą patvirtinantis dokumentas, išrašomas eksplloatuoti netinkamos transporto priemonės sunaikinimo pažymėjimas. Ardymui priimtos transporto priemonės laikomos eksplloatuoti netinkamų transporto priemonių priėmimo ir laikymo zonoje. Esant pažeistiems mazgams, iš kurių gali ištekėti pavojingi skysčiai, ENTP gabenama tiesiai demontavimo zoną.

Visos PŪV objekte tvarkomos atliekos sveriamos svarstyklėmis (3 t keliamosios galios), tam skirtoje atliekų svėrimo zonoje. ENTP svoris (jei mašina pilnos komplektacijos) nustatomas iš transporto priemonės paso ar autokatalogo.

Eksplloatuoti netinkamų transporto priemonių ardymas (demontavimas). Eksplloatuoti netinkamų transporto priemonių ardymas atliekamas uždaroje patalpose, tam skirtose demontavimo zonose. Surinktos eksplloatuoti netinkamos transporto priemonės išardomos tam skirtoje zonoje – uždaroje ardymo patalpose, esančiose pastate 1G1b. Po išmontavimo pakartotiniam naudojimui pagal jų paskirtį tinkamos dalys ir mazgai parduodami. Vadovaujantis LR aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 12 d. įsakymo Nr. 710 „Dėl Eksplloatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ reikalavimais demontavimo patalpų grindys yra padengtos betono danga, atsparia pavojingų skysčių (benzinas, dyzelinas, tepalai) ardančiam poveikiui ir turi nutekėjusių skysčių surinkimo įrenginius. Nukenksminant ir ardant eksplloatuoti netinkamas transporto priemonės skysčiams surinkti yra naudojami padėklai. Pagrindinis išmontavimo tikslas – atskirti tinkamas naudoti automobilio sudedamąsias dalis, mazgus bei nepavojingas ir pavojingas atliekas. Automobiliai ardomi taip, kad susidarytų kuo mažiau atliekų ir būtų galimas tolesnis dalių ir mazgų panaudojimas kaip nurodyta Eksplloatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo taisyklėse. Ardymo metu vizualiai nustatoma ar detalės, mazgai nėra pažeisti fiziškai (t.y. neplyšę gumos, nesusilankstęs, rūdžių nepažeistas metalas). Elektroninės dalys prijungiamos prie elektros tinklo ir ištestuojamos. Didžioji dalis tokių detalių, mazgų turi paklausą rinkoje ir yra parduodamos pakartotiniam naudojimui kaip tinkamos

automobilių dalys (daugiausiai fiziniams asmenims). Jei detalė pažeista fiziškai, ar sugedusi elektronika ir ji netinka naudoti pagal savo paskirtį, ji tampa ir apskaitoma kaip atlieka. Bendrovės teritorijoje yra nuolat laikomos absorbentų (spec. absorbentų, pjuvenų, smėlio) atsargos išsiliejusiems pavojingiems skysčiams surinkti. Ardymo patalpose draudžiama rūkyti, naudoti atvirą ugnį. Bendrovėje transporto priemonių ardymui naudojami: autogenas, autokaras, mechaniniai įrankiai.

Eksplatuoti netinkamų transporto priemonių nukenksminimas.

Nukenksminimo proceso etapai:

- ▶ išimami akumuliatoriai (16 06 01*);
- ▶ pašalinami degalai, pašalinamos įvairios alyvos (13 02 08*): variklio alyva, pavarų dėžės alyva ir kitos tepalinės alyvos pašalinamos į uždarą sandarią talpyklą. Dažniausiai tam naudojamos metalinės 200 l talpos statinės. Skystos atliekos tokios kaip alyva iš variklio, pavarų dėžės ir pan. išleidžiamos savitaka. Jei nėra galimybės išleisti alyvą natūraliu būdu naudojamas elektrinis - vakuuminis išsiurbimo įrenginys. Dyzelinui ir benzinui išsiurbti naudojamas perpumpavimo pompos kompleksas 12V-40 l/min;
- ▶ pašalinami aušinimo skysčiai (16 01 14*). Aušinimo skysčiai pašalinami į uždarą sandarią talpyklą;
- ▶ pašalinamas stabdžių skystis (16 01 13*). Stabdžių skystis pašalinamas į uždarą sandarią talpyklą;
- ▶ išimamos potencialiai sprogios dalys (oro pagalvės) (16 01 10*);
- ▶ iš kondicionavimo sistemų ištraukiamos ozono sluoksnį ardančios medžiagos. Kondicionavimo sistemose esančių ozono sluoksnį ardančių medžiagų ištraukimo paslaugai samdoma įmonė, kurios darbuotojai atitinka kvalifikacinius reikalavimus pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. liepos 10 d. nutarimą Nr. 695 „Dėl kvalifikacinių reikalavimų darbuotojams, atliekantiems techninę priežiūrą ir remontą, tikrinantiems ir išmontuojantiems ozono sluoksnį ardančių medžiagų turinčią šaldymo, oro kondicionavimo arba šilumos siurblių įrangą“. Saugiai ištrauktos ir į sandarias talpas surinktos ozono sluoksnį ardančių medžiagų atliekos (14 06 01*) toliau tvarkomos kaip pavojingos atliekos. Pagal LAND 50-2011 „Ozono sluoksnį ardančių medžiagų tvarkymo reikalavimų“ 26.2 p. atliekų tvarkymo įmonių darbuotojai, išmontuojantys kontroliuojamųjų medžiagų turinčią šaldymo, oro kondicionavimo ir šilumos siurblių įrangą, surenkantys kontroliuojamas medžiagas iš šios įrangos arba tvarkantys kontroliuojamųjų medžiagų, šių medžiagų turinčios šaldymo, oro kondicionavimo ir šilumos siurblių įrangos atliekas, turi atitikti Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme nurodytus reikalavimus atliekų tvarkymo specialistų kompetencijai.

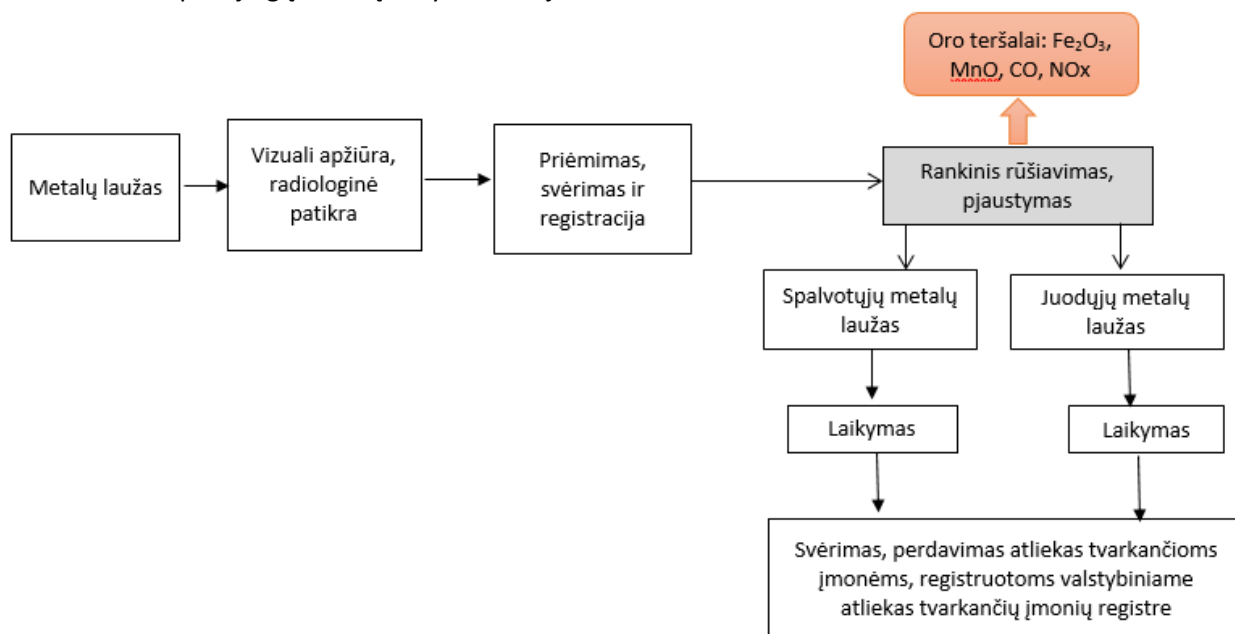
Eksplatuoti netinkamų transporto priemonių nukenksminimo procedūra atliekama iš karto ar kiek galima greičiau nuo eksploatuoti netinkamų transporto priemonių priėmimo datos, bet ne ilgiau kaip per 3 mėn. nuo ENTP priėmimo datos. Skystos pavojingos atliekos nemaišomos tarpusavyje, t.y. alyvų atliekos nemaišomos su aušinimo skysčiais ir kitais skysčiais ir iki pridavimo atliekas tvarkančioms įmonėms laikomos atskirose sandariose talpose pavojingų atliekų sandėlyje. Visos talpos paženklintos etikete, kurioje nurodomas atliekos kodas, atliekos pavadinimas ir pavojingumas. Iš eksploatuoti netinkamų transporto priemonių pirmiausiai pašalinus pavojingiausias dalis: akumuliatorių, sprogias dalis bei įvairius pavojingus skysčius toliau, priklausomai nuo eksploatuoti netinkamų transporto priemonių komplektacijos ir būklės toliau atliekamas ardymas:

- ▶ išimamas katalizatorius (16 08 01), stabdžių trinkelės (16 01 12);
- ▶ išimamas kuro filtras (16 01 21*), oro filtras (16 01 21)*, amortizatoriai (16 01 21)*, įvairios guminės ir plastikinės žarnos (16 01 21*);
- ▶ nuimamos stambios plastikinės detalės (16 01 19) - bamperiai, posparniai;
- ▶ iškeliami stiklai (16 01 20);
- ▶ nuimama automobilio pakaba, variklis, atjungiamas greičių dėžė. Susidariusios metalo atliekos priskiriamos juodojo metalo laužui (16 01 17) ir spalvotojo metalo laužui (16 01 18);
- ▶ išmontuojamas automobilio salonas (plastikinės (16 01 19), guminės detalės (16 01 22), sėdynės (16 01 22) bei išimami automobilio elektros instaliacijos laidai (16 01 22);
- ▶ nuimami ratai, padangos (16 01 03).

Svarbu paminėti, kad eksploatuoti netinkamų transporto priemonių ardymas atliekamas taip, kad būtų užtikrintas jų ir jų dalių pakartotinis naudojimas ir perdirbimas.

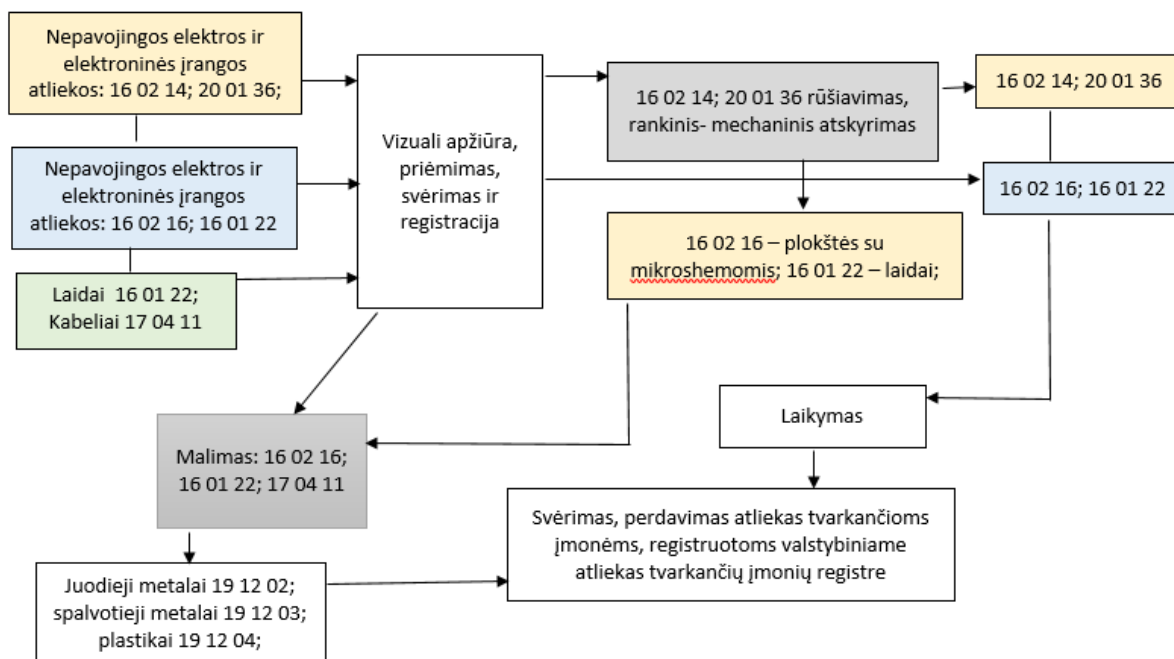
Pakartotiniam naudojimui tinkamų detalių ir mazgų laikymas. Tinkami pakartotiniam naudojimui mazgai ir dalys sandėliuojami pakartotiniam naudojimui tinkamų detalių ir mazgų laikymo zonoje. Sunkios dalys ir mazgai laikomi ant grindinio, lengvos dalys ir detalės – stelažuose. Išmontuotos dalys ir mazgai laikomi taip, kad nebūtų pažeidžiamos skysčių turinčios dalys arba dalys, kurias galima pakartotinai naudoti.

Eksplloatuoti netinkamų transporto priemonių ardymo metu susidariusių atliekų laikymas. Pakartotiniam naudojimui netinkamos automobilio dalys yra nurašomos kaip atliekos. Visos susidariusios atliekos yra išrūšiuojamos pagal jų sudėtinę medžiagą, pvz. metalas atskiriamas nuo plastiko ir pan. Atliekų kiekiai fiksuojami IS GPAIS. Visos susidarančios atliekos laikomos tam skirtose atliekų laikymo zonose: pavojingos atliekos – pavojingų atliekų laikymo zonoje, konteineriuose ir talpose ant kieto, nepralaidaus grindinio, po stogine 2I1b. Nepavojingos atliekos (plastikas, stiklas, metalai ir kt. nepavojingos atliekos) laikomos tam skirtose nepavojingų atliekų laikymo zonose. Pakartotiniam naudojimui netinkamos padangos – padangų atliekų laikymo zonoje. Sukaupus atitinkamam pavojingų ir nepavojingų atliekų kiekiui, bet neviršijant didžiausio leistino sukaupti atliekų kiekio, visos atliekos pridudamos atliekų tvarkytojams registruotiems valstybiniame atliekas tvarkančių įmonių registre ir turintiems pavojingų atliekų tvarkymo licenciją. Atliekant transporto priemonių ardymą susidarę naftos produktais užteršti darbo darbužiai ir pašluostės (15 02 02*) bei panaudoti naftos produktais užteršti absorbentai (15 02 02*), sudedami į jiems skirtus konteinerius ir laikomi pavojingų atliekų laikymo zonoje.

4 pav. Metalo laužo tvarkymo technologinė schema.

Metalo laužo tvarkymo technologinis procesas. Priėmimo proceso metu metalo laužo krovinyje pirmiausia apžiūrinama vizualiai, patikrinama ar nėra draudžiamų, sprogstamų medžiagų, draudžiamo supirkti metalo, nurodyto Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2002 m. vasario 28 d. įsakyme Nr. 77 „Dėl Draudžiamų supirkti netauriųjų metalų laužo ir atliekų sąrašo patvirtinimo“. Atliekama metalo laužo radiacinė kontrolė. Naudojamas metrologiškai patikrintas ir metrologinės patikros sertifikatą turintis jonizuojančios spinduliuotės matavimo prietaisas. Nustačius atliekų radioaktyvią taršą informuojamas Radiacinės saugos centras. Atliekos sveriamos metrologiškai patvirtintomis svarstyklėmis, turinčiomis galiojantį metrologinės patikros sertifikatą. Atliekų svoris fiksuojamas IS GPAIS. Toliau metalo laužas išrūšiuojamas į juodąjį ir spalvotąjį. Išrūšiuotas metalas talpinamas į tam skirtas zonas. Juodasis metalas laikomas kiemo aikštelėje ant kieto, nepralaidaus grindinio, sukrautas į konteinerius ir/arba krūvose. Spalvotasis metalas laikomas uždaroje rakinamose patalpose, pastate 1G1b, sukrautas į konteinerius ir/arba ant grindinio. Negabaritinis metalas pjaustomas deguonies-propano dujomis kiemo teritorijoje (išskiriamas stacionarus neorganizuotas oro taršos šaltinis Nr. 601). Sukaupus tinkamą transportavimui kiekį metalo laužas yra pasveriamas ir perduodamas tolesniam naudojimui/ perdirbimui atliekas tvarkančioms įmonėms, registruotoms valstybiniame atliekas tvarkančių įmonių registre.

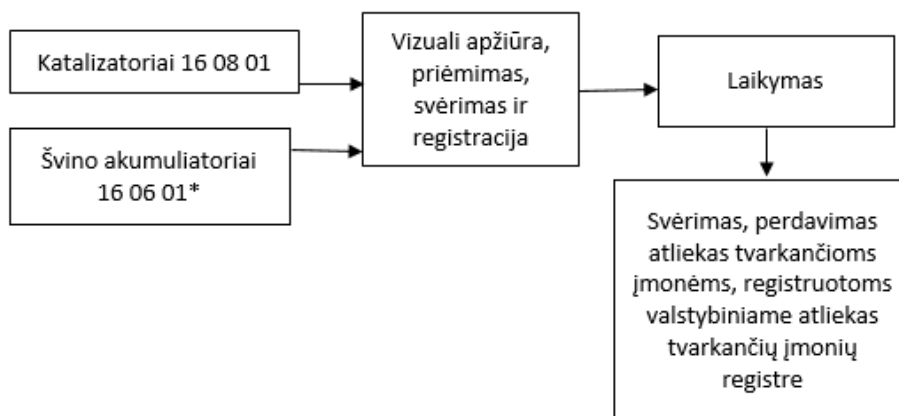
5 pav. Nepavojingos elektros ir elektroninės įrangos atliekų, laidų ir kabelių atliekų tvarkymo technologinė schema.

Nepavojingos elektros ir elektroninės įrangos (EEJ) tvarkymo technologinis procesas. EEJ atliekų identifikavimas, t. y. atliekų pavojingumo savybių įvertinimas, prasidės nuo vizualios apžiūros ir konkrečios atliekos priskyrimo EEJ kategorijai. Toliau EEJ klasifikuojama pagal atliekų kodų sąrašus. Specialus analizatorius bus naudojamas kaip pagalbinis prietaisas, nustatyti EEJ atliekose esančių metalų sudėtinei procentinei daliai. Įvertinus, ar atskirai surinkta neišardyta elektros ir elektroninės įranga ir (ar) jos dalys yra tinkamos pakartotiniam naudojimui, ir, jei tinkamos, jos bus priimamos ir laikomos iki šių atliekų perdavimo tolesniems atliekų tvarkytojams. Bus priimamos tik nepavojingos EEJ atliekos. Priimamos atliekos „Elektros ir elektroninės įrangos atliekų klasifikavimo pagal atliekų kodų sąrašą“ įmonės vadovo patvirtintoje lentelėje žymimos „+“, o nepriimamos žymimos „-“. EEJ atliekos laikomos tam skirtoje zonoje, kiemo teritorijoje, konteineriuose. Sukaupus tinkamą transportavimui kiekį EEJ atliekos yra pasveriamos (atliekų svoris fiksuojamas IS GPAIS) ir perduodamos tolesniam naudojimui/perdirbimui atliekas tvarkančioms įmonėms, registruotoms valstybiniame atliekas tvarkančių įmonių registre.

Taip pat bus superkamos sudedamos dalys išimtos iš nebenaudojamos EEJ – plokštės su mikroshemomis (16 02 16) arba jos bus išimamos rankiniu-mechaniniu būdu iš supirktų EEJ atliekų. Po priėmimo plokštės bus laikomos iki jų išardymo – metalinių, aliuminių ir plastikinių tvirtinimo detalių nuėmimo, vėliau smulkinamos malūne „CABMILL100“. Susmulkinus plokštes bus gaunama: smulkinto plastiko atliekos (19 12 04), smulkintas netauriųjų metalų (spalvotųjų metalų) mišinys: varis, bronzas, žalvaris (19 12 03), susmulkintas juodųjų metalų mišinys (19 12 02). Gautos susmulkintos atliekos bus perduodamos tolimesniems atliekų tvarkytojams.

Taip pat malūne sumalami laidai ir kabeliai (17 04 11; 16 01 22), prieš tai atskyrus laiduose esantį metalą nuo plastikinio šarvo. Visų pirma, laidai yra išrūšiuojami pagal metalų, esančių po plastikiniu šarvu, rūšis (aliuminio, vario ir kt.). Tuo pačiu metu, rūšiuojant, nuo visų laidų, rankiniu būdu, nuimamos plastikinės jungtys. Po to laidai palaipsniui metami į smulkinimo agregatą. Sumalta frakcija patenka ant transporterio, kuris frakciją nugabena į separavimo agregatą. Ten dalis metalo ir plastiko patenka į talpyklą, o kita dalis, kuriai reikia papildomo smulkinimo ir malimo, transporteriu, pakartotinai nugabenamos į malūną, kur jos dar kartą permalamos. Tuo pačiu transporteriu, jos patenka į separatorių, kur pakartotinai atskiriamos metalo ir plastiko frakcijos. Separatoriuje yra sumontuota dulkių nusiurbimo įranga, kur dulkės ir lengva plastiko frakcija, oro srauto pagalba, vamzdžiais yra nupučiamos į dulkių surinktuvus. Atliekų malūnas, kurio našumas – iki 100 kg/h, yra elektrinis. „CABMILL100“ susideda iš: 7 peilių smulkintuvo, ventiliacinės dulkių nutraukimo sistemos, transporterių, susmulkintos masės pernešimui, vibrosieto, metalinės frakcijos atskyrimui, rėminės konstrukcijos. Susmulkinus kabelius ir laidus bus gaunama: smulkinto plastiko atliekos (19 12 04), smulkintas netauriųjų metalų (spalvotųjų metalų) mišinys: varis, bronzas, žalvaris (19 12 03), susmulkintas juodųjų metalų mišinys (19 12 02). Gautos susmulkintos atliekos bus perduodamos tolimesniems atliekų tvarkytojams.

Smulkinant laidus ir elektronikos atliekas, į aplinką nepateks kenksmingos kietosios dalelės, nes visas malimo procesas vyks uždareme prietaiso agregate. Separatoriuje yra sumontuota dulkių nusiurbimo įranga, kur dulkės ir lengva frakcija, oro srauto pagalba, vamzdžiais yra nupučiamos į dulkių surinktuvus.

6 pav. Katalizatorių ir akumuliatorių atliekų tvarkymo technologinė schema.

Katalizatoriai po priėmimo bus laikomi tam skirtoje zonoje, patalpose, esančiose pastate 1G1b, sukrauti į konteinerius. Sukaupus tinkamą transportavimui kiekį katalizatoriai yra pasveriami ir perduodami tolesniam naudojimui/ perdirbimui atliekas tvarkančioms įmonėms, registruotoms valstybiniame atliekas tvarkančių įmonių registre.

Švino akumuliatoriai po priėmimo bus laikomi specialiuose sandariuose 0,67 m³ talpos konteineriuose, atspariuose rūgštims, korozijai, su dangčiais. Konteineriai bus talpinami į tam skirtas laikymo zonas: viena zona numatoma po stogine 2I1b, kita zona numatoma kiemo teritorijoje ant kieto nelaidaus grindinio. Akumuliatorių užpildyti konteineriai bus tik laikomi iki tol, kol surinkus atitinkamą jų kiekį, bus perduoti galutiniam atliekų tvarkytojui.

2019 m. rugpjūčio mėn. pateikta paraiška Taršos leidimui gauti.

2.3 Naudojamos žaliavos ir medžiagos

3 lentelė. PŪV numatomos naudoti medžiagos ir žaliavos.

Žaliavos arba medžiagos pavadinimas	Planuojama sunaudoti per metus	Pavojingumas	Vietoje laikomas kiekis
Propano dujos	1200 ltr (24 vnt.)	H220 ypač degios dujos; H280 turi slėgio veikiamų dujų, kaitinant gali sprogti;	Metaliniuose balionuose (2 vnt. po 50 ltr)
Deguonis	1200 ltr (24 vnt.)	H270 gali sukelti gaisrą, oksidatorius; H280 turi slėgio veikiamų dujų, kaitinant gali sprogti;	Metaliniuose balionuose (10 vnt. po 10 ltr)
Sorbentai (spec. sorbentai, smėlis, pjuvenos) naftos produktų ir skystų pavojingų atliekų plitimui į gamtinę aplinką sulaikyti avarinio išsiliejimo atveju	pagal poreikį	nepavojingi	20 kg (spec. sorbentas maišuose, smėlis, pjuvenos spec. konteineryje)

Saugos duomenų lapai pridedami **7 priede**.

2.4 Gamtos išteklių naudojimo mastas ir regeneracijos galimybės

Miesto vandentiekio vanduo bus naudojamas darbuotojų buitiniams poreikiams. Planuojamas sunaudoti vandens kiekis: 11 darbuotojų x 0,03 m³/dieną = 0,33 m³/dieną = 7 m³/mėn. = 84 m³/metus. Į PŪV pastatą neatvestas vandentiekis, todėl įmonės darbuotojai dabar naudojasi ir toliau planuojama naudosis gretimame sklype, adresu Pramonės g. 12B, Tauragė esančios įmonės UAB „Tauragės agrotechnika“ buitinėmis patalpomis, iš kurių buitinės nuotekos patenka į Tauragės miesto centralizuotus buitinių nuotekų tinklus, eksploatuojamus UAB „Tauragės vandenys“. Už vandenį ir nuotekas PŪV vykdytojas atsiskaito pagal sutartį su UAB „Tauragės agrotechnika“. Kiti gamtos ištekliai, tokie kaip – žemė, dirvožemis, biologinė įvairovė objekto eksploatacijos metu nebus naudojami.

2.5 Energijos išteklių naudojimas

PŪV metu elektros energija bus sunaudojama įrankių ir įrangos darbui, apšvietimui. Įmonės administracinės patalpos apšildomos elektra, atliekų tvarkymo patalpos nešildomos. Per metus planuojama sunaudoti iki 20000 kWh elektros energijos.

Per metus šakinių dyzelių krautuvų eksploatacijai planuojama sunaudoti 7,38 t dyzelinio kuro.

2.6 Atliekų susidarymas

Vykdamt ūkinę veiklą susidarys tokios atliekos kaip: mišrios komunalinės atliekos, dienos šviesos lempos, naftos produktų dumblas iš paviršinių nuotekų valymo įrenginio ir kt. Atliekų sąrašas pateikiamas 5 lentelėje.

Visos susidarysiančios pavojingos atliekos bus laikomos ne ilgiau kaip pusę metų nuo jų susidarymo, o nepavojingos – ne ilgiau kaip metus nuo jų susidarymo. Visos susidarantys atliekos pagal sudarytas sutartis arba susitarimo būdu bus perduodamos tokias atliekas galinčioms priimti ir utilizuoti įmonėms, registruotoms valstybiniame atliekų tvarkytojų registre.

Analizuojamo objekto veiklos metu nesudarys jokios radioaktyvios atliekos.

4 lentelė. Ūkinės veiklos metu susidarysiančios atliekos.

Kodas	Atliekos pavadinimas	Patikslintas atliekos pavadinimas	Susidarymo šaltinis	Pavojingų atliekų technologinio srauto žymėjimas ir pavadinimas	Pavojingumą lemiančios savybės pagal komisijos reglamentą (ES) Nr. 1357/2014
1	2	3	4	5	6
20 03 01	Mišrios komunalinės atliekos	Mišrios komunalinės atliekos	Susidaro dėl buitinių poreikių (atiduodama atliekų tvarkytojui)	Nepavojingos	Nepavojingos
15 01 01	Popieriaus ir kartono pakuotės	Popieriaus ir kartono pakuotės	Įmonės veikloje (atiduodama atliekų tvarkytojui)	Nepavojingos	Nepavojingos
15 01 02	Plastikinės pakuotės	Plastikinės pakuotės	Įmonės veikloje (atiduodama atliekų tvarkytojui)	Nepavojingos	Nepavojingos
20 01 21*	Dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio (dienos šviesos lempos)	Dienos šviesos lempos	Patalpų apšvietimas (atiduodama atliekų tvarkytojui)	TS-13 Atliekos, kuriose yra gyvsidabrio	HP 6 ūmiai toksiškos
13 05 07*	Naftos produktų/vandens separatorių tepaluotas vanduo	Naftos produktų/vandens separatorių tepaluotas vanduo	Paviršinių (lietaus) nuotekų valymo įrenginio eksploatacija	TS-03 Naftos produktais užteršti dumblai, gruntai ir atliekos	HP 14 ekotoksiškos
13 05 02*	Naftos produktų/vandens separatorių dumblas	Naftos produktų/vandens separatorių dumblas	Paviršinių (lietaus) nuotekų valymo įrenginio eksploatacija	TS-03 Naftos produktais užteršti dumblai, gruntai ir atliekos	HP 14 ekotoksiškos

2.7 Nuotekų susidarymas, preliminarus jų kiekis ir užterštumas, jų tvarkymas

UAB „Autolista“ veiklos metu susidaro šios nuotekos

- buitinės nuotekos – iš administracinių - buitinių patalpų sanitarinių mazgų. Įmonės darbuotojai naudojami ir toliau planuojama naudosis gretimame sklype adresu Pramonės g. 12B, Tauragė esančios įmonės UAB „Tauragės agrotechnika“ buitinėmis patalpomis, iš kurių buitinės nuotekos patenka į Tauragės miesto centralizuotus buitinių nuotekų tinklus, eksploatuojamus UAB „Tauragės vandenys“.
- paviršinės (lietaus) nuotekos - nuo įmonės atvirų, kieta, nelaidžia danga padengtų teritorijų, kurios gali būti užterštos nešmenimis ir naftos produktais.
- sąlyginai švarios paviršinės (lietaus) nuotekos nuo stogų.

ENTP ardymo bei kitų atliekų tvarkymo metu vanduo nebus nenaudojamas, todėl gamybinių nuotekų nesudarys.

Buitinės nuotekos

Miesto vandentiekio vanduo bus naudojamas darbuotojų buitiniams poreikiams. Buitinių nuotekų kiekis: 11 darbuotojų x 0,03 m³/dieną = 0,33 m³/dieną = 7 m³/mėn. = 84 m³/metus. Į PŪV pastatą neatvestas vandentiekis, todėl įmonės darbuotojai naudojami ir toliau planuojama naudosis gretimame sklype, adresu Pramonės g. 12B, Tauragė esančios įmonės UAB „Tauragės agrotechnika“ buitinėmis patalpomis, iš kurių buitinės nuotekos patenka į Tauragės miesto centralizuotus buitinių nuotekų tinklus, eksploatuojamus UAB „Tauragės vandenys“. Už vandenį ir nuotekas PŪV vykdytojas atsiskaito pagal sutartį su UAB „Tauragės agrotechnika“.

Paviršinės (lietaus) nuotekos

PŪV objekte kiemo teritorijos dalis, kurioje numatoma laikyti atliekas, yra padengta kieta, vandeniui nepralaidžia asfalto ir betono danga. Tačiau PŪV kiemo teritorijoje nėra paviršinių (lietaus) nuotekų surinkimo ir valymo sistemos – kanalizacijos tinklų ir nuotekų valymo įrenginių. Artimiausi paviršinių nuotekų tinklai yra iš rytų pusės su PŪV besiribojančiame sklype Pramonės g. 12B, kuriame įsikūrusi UAB „Tauragės agrotechnika“.

Pagal paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento, patvirtinto LR aplinkos ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. D1-193, reikalavimus, UAB „Autolista“ atvira teritorija, kurioje iki ardymo laikomos priimtos ENTP ir kitos atliekos priskiriama prie galimai teršiamų teritorijų kaip „atliekų tvarkymo objekto teritorija“. Pagal paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento 15 punkto reikalavimus, paviršinės nuotekos susidaranti ant galimai teršiamų teritorijų, kurių plotas (nuotekų surinkimo plotas) didesnis kaip 0,01 ha, prieš išleidžiant į aplinką turi būti valomos nuotekų valymo įrenginiuose.

Yra parengtas paviršinių nuotekų tvarkymo sistemos įrengimo techninis projektas ir gautas statybos leidimas. Šiuo metu vyksta įgyvendinimas. Projektuojami paviršinių nuotekų surinkimo tinklai žemės sklype Pramonės g. 12A ir paviršinių nuotekų valymo įrenginiai su sujungimo vamzdynu sklype Pramonės g. 12 B. Paviršinės nuotekos bus išvalomos iki normų, nustatytų Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007-04-02 įsakymu Nr. D1-193 „Dėl Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“. Išvalytos lietaus nuotekos toliaus pateks į gamtinę aplinką - Beržės upelį. Sklypo Pramonės g. 12A ir 12B savininkas yra tas pats juridinis asmuo E. Abromas. Sudaryta panaudos sutartis. Panaudos gavėjas: UAB "Tauragės agrotechnika", UAB Autolista sudarys sutartį kaip abonentas dėl lietaus nuotekų išleidimo į tinklus.

Išleidžiamų paviršinių nuotekų užterštumas neturi viršyti (į aplinką):

- ▶ - skendinčiųjų medžiagų vidutinė metinė koncentraciją – 30 mg/l, didžiausia momentinė koncentracija – 50 mg/l,
- ▶ - naftos produktų vidutinė metinė koncentracija – 5 mg/l, didžiausia momentinė koncentracija – 7 mg/l,
- ▶ - BDS₅ vidutinė metinė koncentracija – 25 mg O₂/l, didžiausia momentinė koncentracija – 50 mg O₂ /l.

Kur reikalinga PŪV teritorijoje numatoma įrengti betoninius bordiūrus, kurių pagalba paviršinių nuotekų srautai bus sureguliuoti taip, kad paviršinės nuotekos nuo PŪV teritorijos nenutekėtų ant šalia esančių teritorijų, o būtų surenkamos į paviršinių nuotekų surinkimo šulinius ir nuvedamos į naftos produktų-purvo gaudyklę bei tuo pačiu ant PŪV teritorijos nepatektų paviršinės nuotekos nuo šalia esančių teritorijų. Valymo sistemos efektyvumui patikrinti bus įrengti paviršinių nuotekų mėginių ėmimo šuliniai (paimti nuotekų mėginius prieš ir po valymo).

Paviršinių nuotekų surinkimo sistemoje bus įdiegtos priemonės, leidžiančios vykdyti nustatytus reikalavimus atitinkančią nuotekų apskaitą, laboratorinę kontrolę ir, esant reikalui, per 10 min. nuo sprendimo priėmimo uždaryti nuotekų išleistuvą.

Naftos produktų gaudyklė numatoma su avariniu uždoriu (plūde). Naftos produktų storiui gaudyklėje pasiekus maksimalią leistiną ribą plūdė uždaro nuotekų ištekėjimo vamzdį iš naftos gaudyklės, taip apsaugoma nuo naftos produktų ištekėjimo į aplinką.

Po Projekto įgyvendinimo PŪV objektas atitiks Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo ir Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento reikalavimus - ENTP priėmimo ir laikymo zona bei atliekų laikymo zonos bus su kieta, nepralaidžia, benzino ir kitų skysčių ardančiajam poveikiui atsparia asfalto/betono danga, o nuotekos nuo šių zonų bus surenkamos ir valomos naftos gaudyklėje.“

Kanalizuojamos teritorijos paviršinių nuotekų kiekis apskaičiuojamas pagal Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamente nurodytą formulę:

Metinis skaičiuotinas paviršinių nuotekų kiekis :

$$WS = 10 \times H \times Y \times F \times k, \text{ m}^3 / \text{m};$$

- ▶ H – vidutinis daugiamečių metinis kritulių kiekis, mm;
- ▶ Y – paviršinio nuotėkio koeficientas (neturint tikslios informacijos priimama $Y = 0,4$);
- ▶ F – baseino plotas, ha;
- ▶ K – paviršinio nuotėkio koeficiento pataisa, įvertinanti sniego išvežimą. Jei sniegas išvežamas, $k = 0,85$, jei neišvežamas, $k = 1,0$.
- ▶ $WS = 10 \times 760 \times 0,4 \times 1,68 \times 1,0 = 5107,2 \text{ m}^3 / \text{metus}$.

2.8 Ūkinės veiklos vykdymo terminai ir eiliškumas, vykdymo trukmė

Veikla neterminuota, bus vykdoma pagal išduotą Atliekų tvarkymo licenziją ir taršos leidimą.

2.9 Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo sąsaja su planavimo ir projektavimo etapais

Planuojamai ūkinei veiklai buvo atlikta Atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo būtinumo ir 2019 m. rugpjūčio 21 d. gauta išvada Nr. (30.4)-A4E-5335, kad poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas. (2 priede). Įmonė rengia paraišką taršos leidimui gauti.

2.10 Planuojamos ūkinės veiklos alternatyvos

Papildomos vietos ir technologinės alternatyvos nėra analizuojamos.

3 PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETOS ANALIZĖ

3.1 Planuojamos ūkinės veiklos vieta, žemės sklypas

7 pav. PŪV sklypai ir gretimybės (www.regia.lt)

UAB „Autolista“ veiklą vykdo ir planuoja toliau plėtoti vykdyti Tauragės raj. savivaldybėje, Tauragės miesto seniūnijoje, Tauragės mieste, Tauragės miesto pramonės rajone, adresu Pramonės g. 12A esančiame sklype, kurio

kadastrinis Nr. 7755/0024:70. Sklypo plotas 0,9227 ha, paskirtis – kita, naudojimo būdas - pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos. Sklypas asmeninės nuosavybės teise priklauso Edmundui Abromui.

Sklypai taikomos specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos:

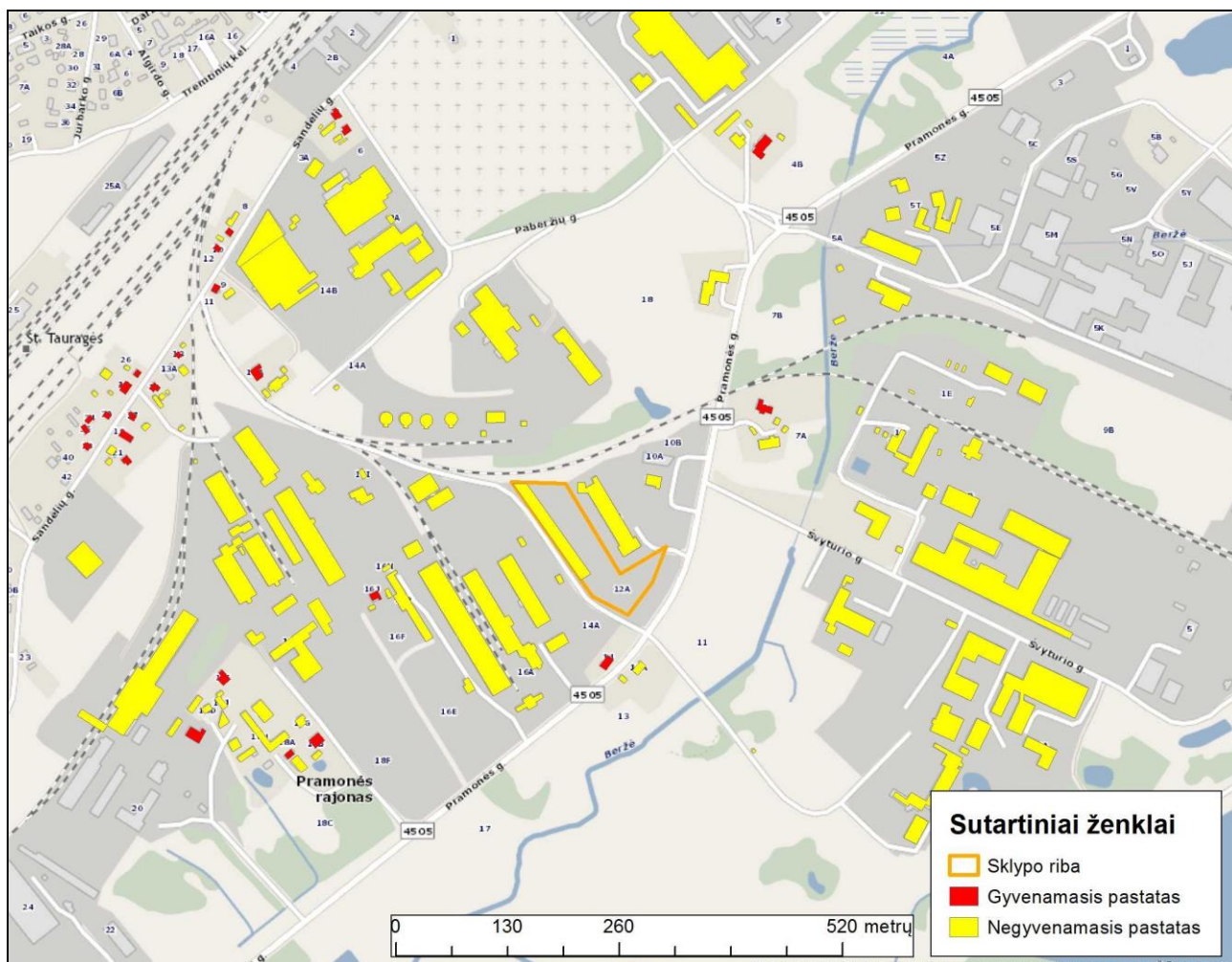
- ▶ XLIX. Vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių apsaugos zonos (0,1748 ha);
- ▶ VI. Elektros linijų apsaugos zonos (0,0429 ha);
- ▶ I. Ryšių linijų apsaugos zonos (0,0316 ha).

Sklype yra du negyvenamosios paskirties pastatai:

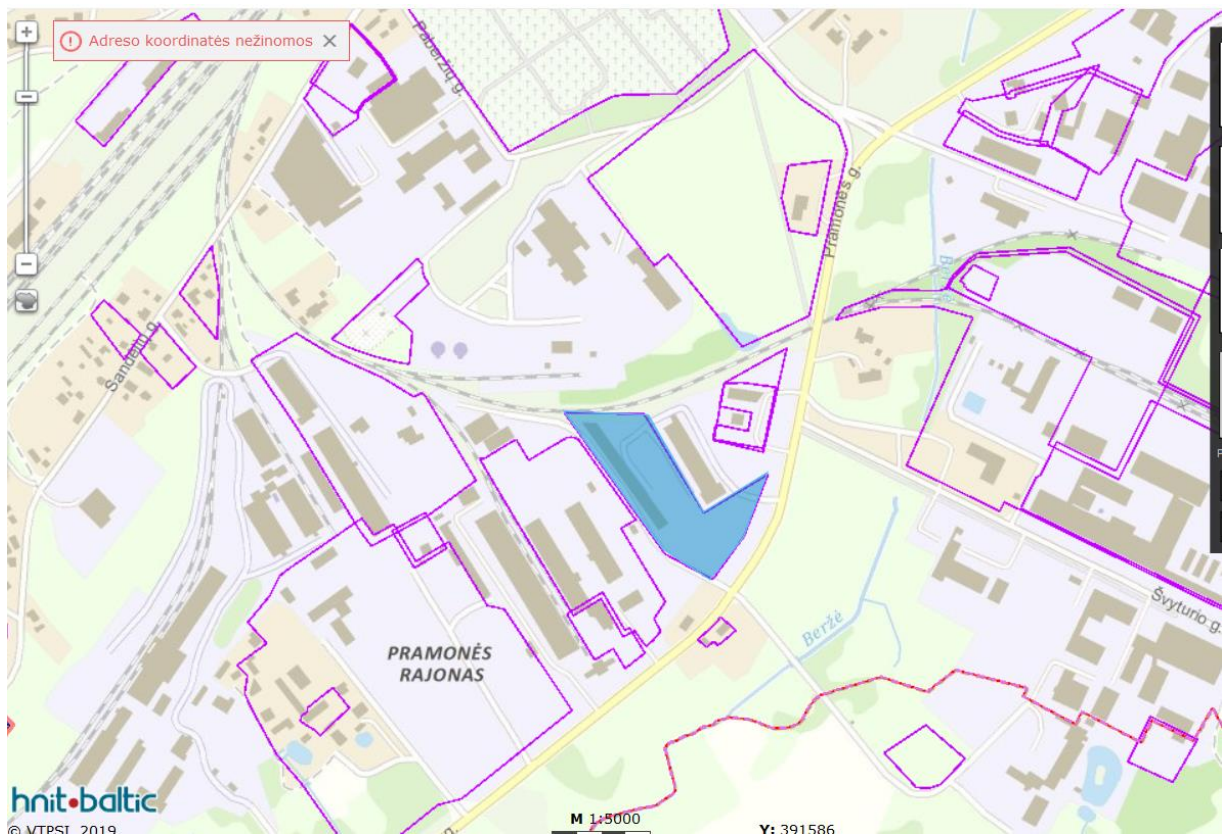
- ▶ Pastatas 1G1b, unikalus Nr. 4400-2259-0110, paskirtis – garažų, bendras plotas 437,03 m²;
- ▶ Stoginė 2I1/b, unikalus Nr. 4400-2369-0164, paskirtis – kiti inžineriniai statiniai., bendras plotas 975,15 m².

Statiniai nuosavybės teise priklauso Edmundui Abromui. Sklypo ir statinių registracijos nekilnojamojo turto registre pažymėjimas pridedamas 3 priede. Edmundas Abromas yra UAB „Tauragės agrotechnika“ direktorius ir sklypą su pastatais subnuomoja UAB „Autolista“. Negyvenamųjų patalpų ir žemės subnuomos sutartis pridedama 3 priede.

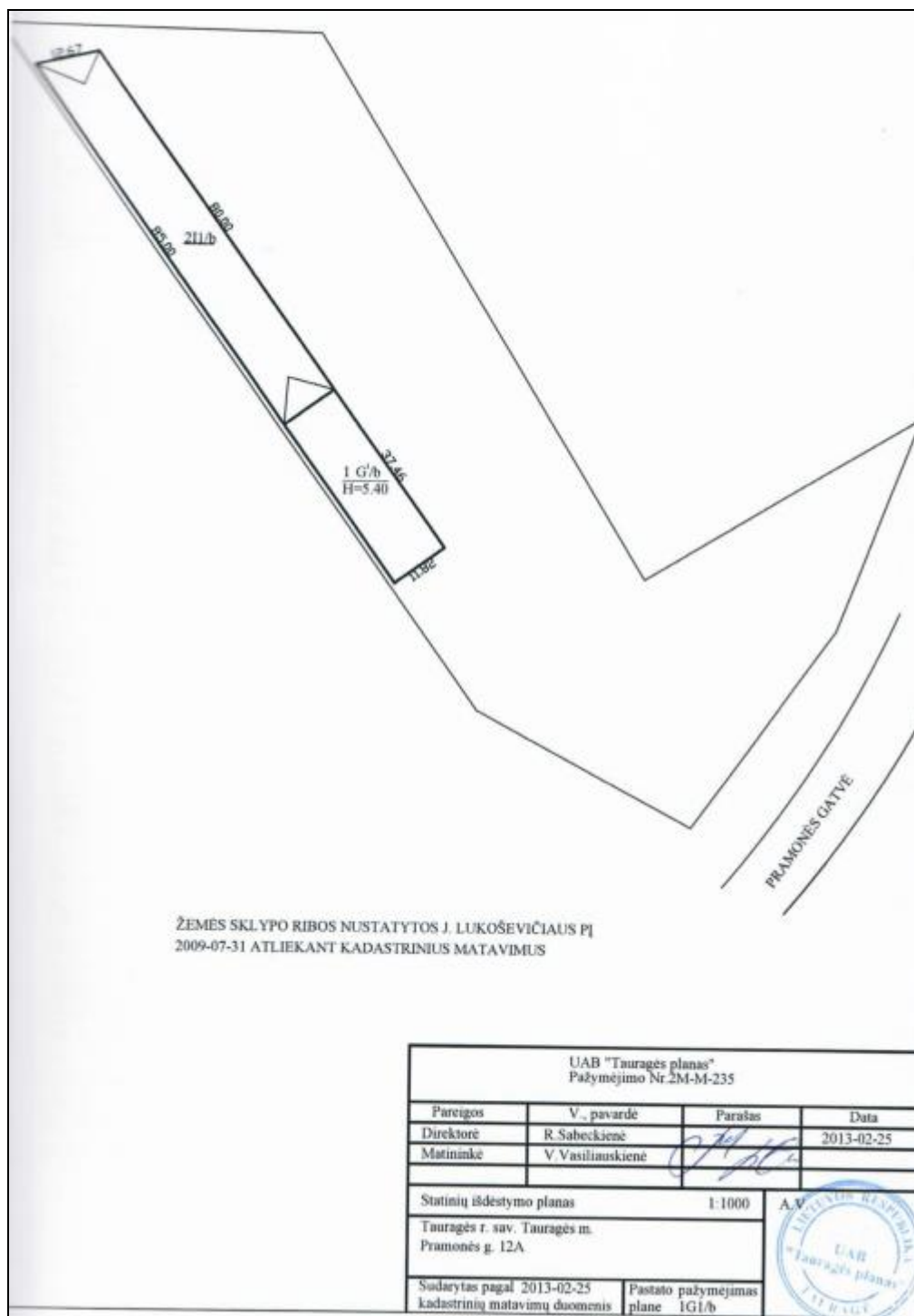
Teminis žemėlapis su sklypo ribomis bei gretimybėmis pateiktas 8 pav. ir 9 pav. Suplanuotų gyvenamųjų ir visuomeninės paskirties teritorijų gretimybėje nenustatyta.

8 pav. Planuojamos ūkinės veiklos vieta.

9 pav. Sklypai pagal tpdris.lt

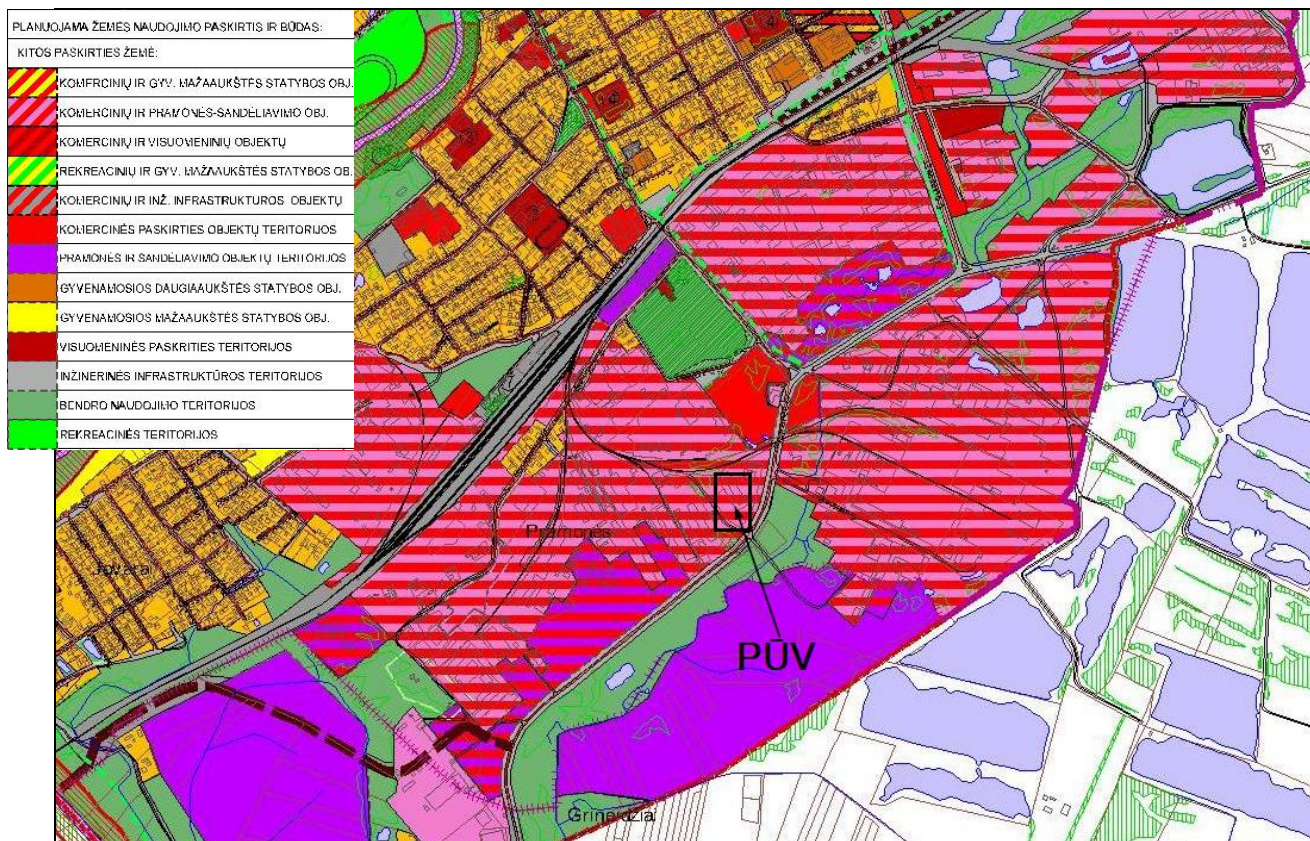
10 pav. Statinių išsidėstymo planas

Inžinerinė infrastruktūra teritorijoje išvystyta: sklypu praeina miesto vandentiekio, miesto fekalinės kanalizacijos, telekomunikacijų ir elektros tinklai. Administracinės ir būtinės patalpos šildomos elektra.

PŪV teritorijoje pagal parengtą techninį projektą rengiami paviršinių (lietaus) nuotekų kanalizacijos tinklai.

Į PŪV sklypą patenkama esamu asfaltuotu įvažiavimu nuo asfaltuotos Pramonės gatvės. Nauji įvažiavimai neplanuojami.

Remiantis Tauragės miesto bendruoju planu, 2007 m., analizuojamas objektas patenka Tauragės miesto Pramonės rajono ribas - komercinių ir pramonės objektų teritoriją (žr. 11 pav.).

11 pav. Ištrauka iš Tauragės miesto teritorijos bendrojo plano

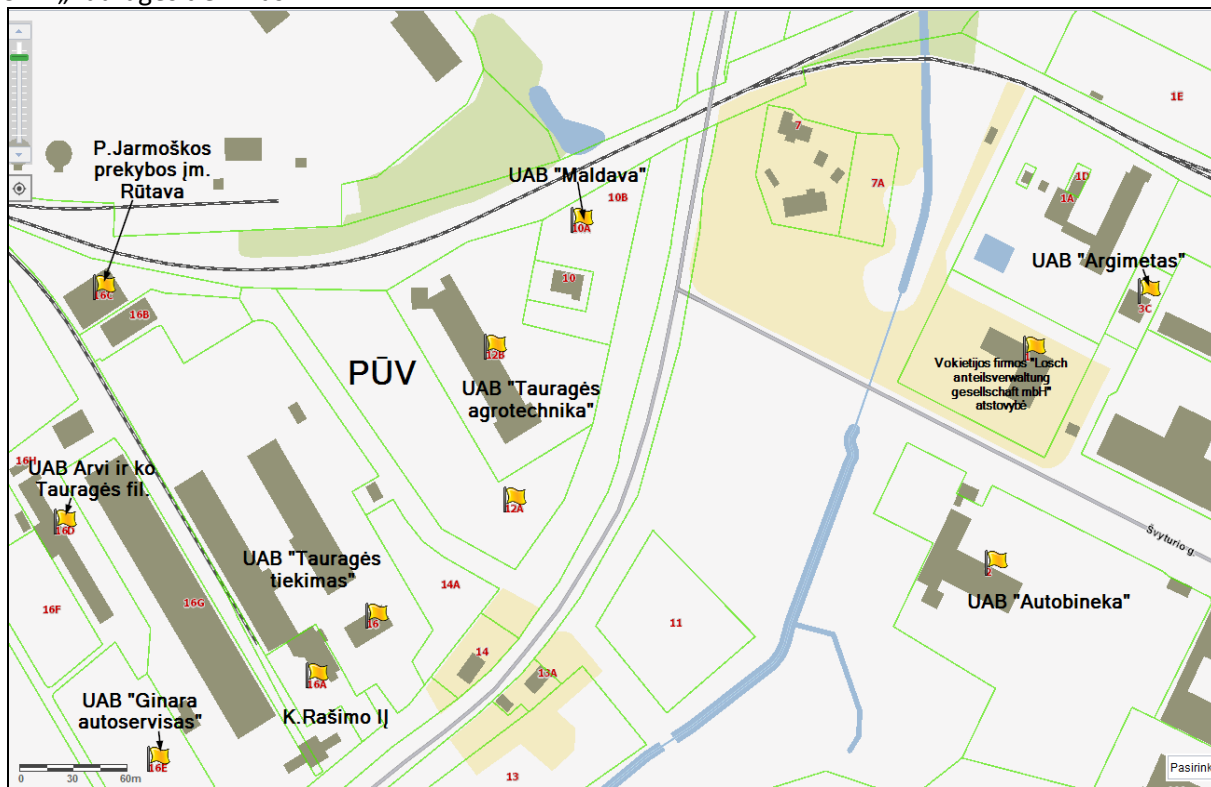
3.2 Svarba aplinkos apsaugos atžvilgiu

Sklypo išsidėstymas gamtiniu atžvilgiu:

- **Požeminis vanduo.** Analizuojama teritorija nepatenka ir nesiriboja su mineralinio vandens vandenviečių apsaugos zonomis. Artimiausia naudojama vandenvietė – Tauragės požeminio geriamojo gėlo vandens vandenvietė, esanti Tauragės mieste (registracijos Nr. 118), nuo analizuojamos teritorijos nutolusi ~2,2 km atstumu šiaurės rytų kryptimi. Vandenvietės grupė IIa2. PŪV teritorija patenka į šios vandenvietės 3B juostą, kurioje, remiantis Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XX sk. 94².1 p. nuostatomis, atliekų tvarkymo veikla yra nedraudžiama.
- Analizuojamoje teritorijoje vyrauja pramoninis kraštovaizdis. Kraštovaizdžio draustinių greta analizuojamo objekto nėra. Remiantis Tauragės miesto teritorijos bendrojo plano, gamtinio karkaso brėžiniu), PŪV sklypas nepatenka į gamtinio karkaso teritorijas
- PŪV į nacionalinės ir europinės svarbos saugomas teritorijas nepatenka. Artimiausios saugomos teritorijos nuo analizuojamo objekto nutolusios didesniu nei 1,3 km atstumu
- Atstumas iki artimiausių miškų yra apie 0,55 km pietų kryptimi - tai keli nedideli laukų apsauginiai miško ploteliai, apie 0,6 km pietvakarių kryptimi yra nedidelis rekreacinės paskirties miesto miškas. Atstumas iki didesnio miško masyvo Tauragės miško yra apie 2 km šiaurės rytų kryptimi, iki Margų miško yra apie 3,4 km pietų kryptimi.
- Analizuojamas objektas nepatenka į paviršinio vandens telkinių apsaugos zonas ir paviršinio vandens telkinių pakrančių apsaugos juostas. Artimiausi atviri vandens telkiniai:
 - Up. Beržė (Id. Nr. 16010929), nutolusi apie 120 m pietų kryptimi;
 - Up. Jūra (Id. Nr. 16010001), nutolusi apie 1,3 km šiaurės vakarų kryptimi.

3.3 PŪV vietos įvertinimas atsižvelgiant į gretimybės objektus (Iš visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 24 str. 4 d.1)

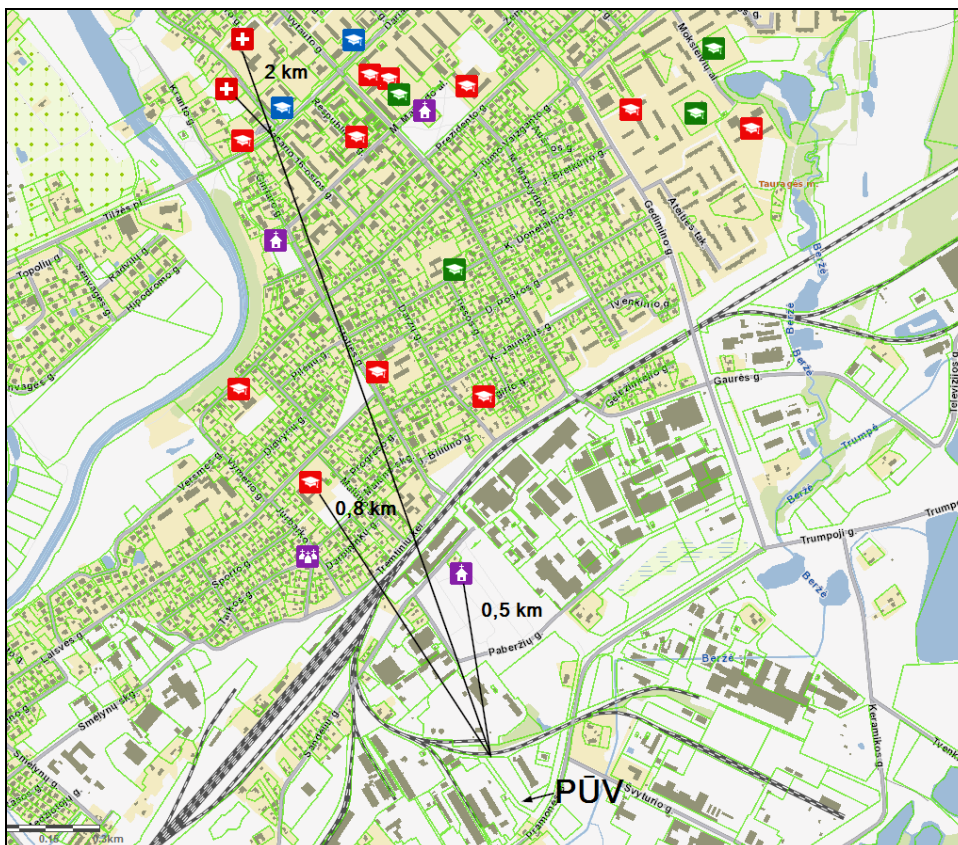
PŪV sklypo gretimybės (žr. 12 pav.): PŪV sklypas šiaurėje ribojasi su vietine pramonine geležinkelio atšaka, rytuose su UAB „Tauragės agrotechnika“ (Pramonės g. 12B, Tauragė), pietuose su laisvos valstybinės žemės fondu, kuriame yra šienaujama pieva, už kurios praeina Pramonės gatvė, vakaruose su vietiniu žvyruotu keliuku, kuriuo patenkama link sklypo Pramonės g. 16C, kuriame įsikūrusi P. Jarmoškos prekybos įmonė „Rūtava“ ir sklypo 16C, kuriame yra vienas metalinis angaras. Kitapus žvyruoto keliuko į vakarus nuo PŪV sklypo adresu Pramonės g. 16, įsikūrusi UAB „Tauragės tiekimas“.

12 pav. PŪV gretimybės (šaltinis: <http://www.regia.lt>)

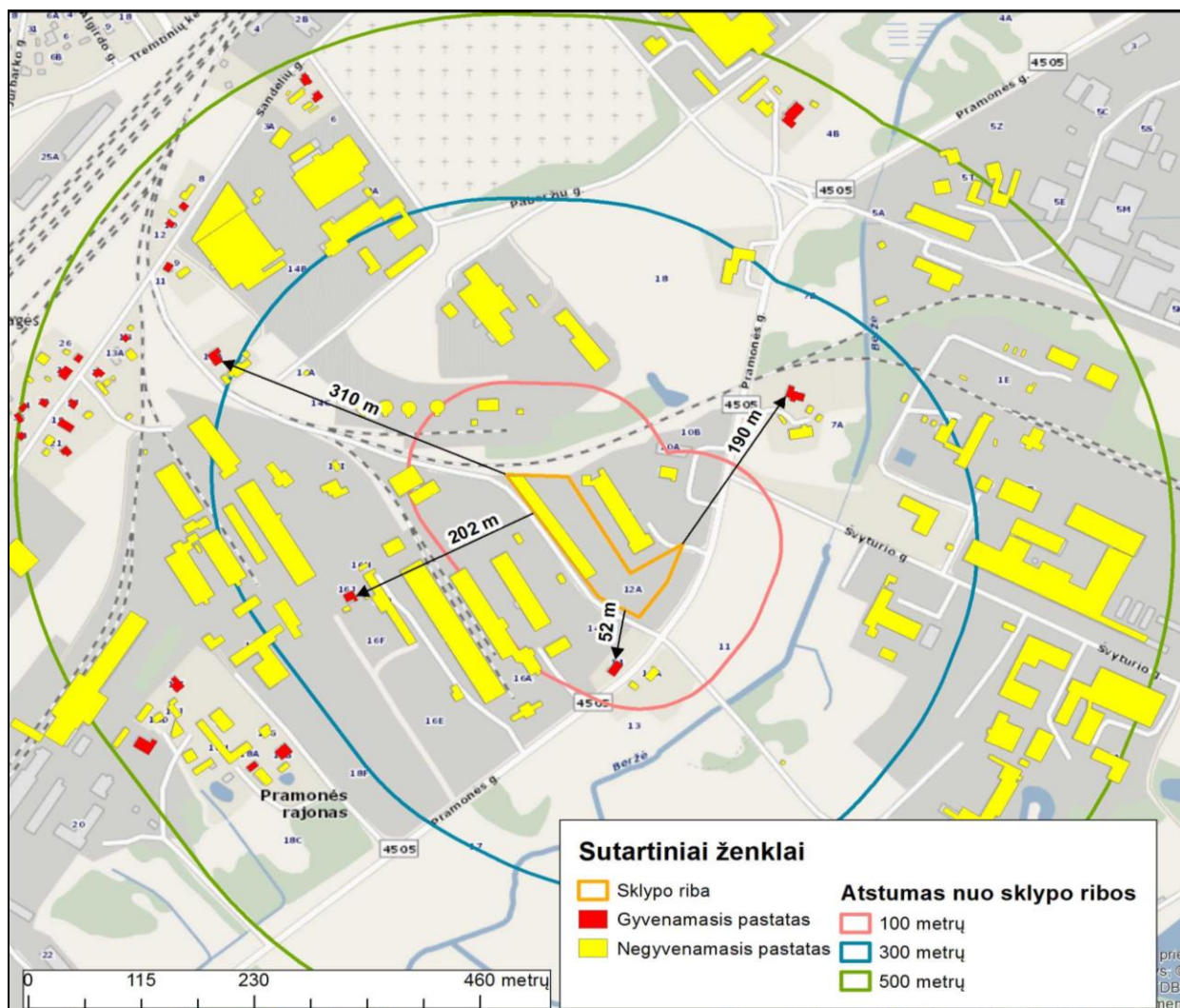
Artimiausis visuomeninės teritorijos:

Artimiausios masinio viešojo susibūrimo vietos yra apie 0,5 km šiaurės kryptimi nuo PŪV sklypo nutolusi Tauragės Šv. Vilniaus kankinių Antano, Jono ir Eustafijaus cerkvė, Sandėlių g. 1 su aplink ją esančiomis kapinėmis. Artimiausios mokymo ir gydymo įstaigos yra apie 0,8 km šiaurės kryptimi nuo PŪV sklypo nutolusi Tauragės Jovary pagrindinė mokykla, Laisvės g. 19 ir Tauragės suaugusiųjų mokymo centras, Laisvės g. 19 ir apie 2 km šiaurės kryptimi nutolusi VŠĮ Tauragės ligoninė, V. Kudirkos g. 2, Tauragė ir VŠĮ Tauragės rajono PCPC, Jūros g. 5, Tauragė.

13 pav. PUV padėtis artimiausių visuomeninių teritorijų atžvilgiu (šaltinis: <http://www.regia.lt>)

Artimiausia gyvenamoji aplinka (žiūr. 14 pav.): vadovaujantis registrų centro duomenimis, artimiausia gyvenamoji aplinka - tai individualus gyvenamasis namas adresu Pramonės g. 14. Nuo PUV sklypo ribos iki sklypo Pramonės g. 14 ribos yra ~33 metrai, pietų kryptimi. Kiti gyvenamieji pastatai ir jų saugotinos (gyvenamosios) aplinkos yra nutolę toliau: individualaus gyvenamojo namo Pramonės g. 7 sklypas nuo PUV sklypo nutolęs ~156 metrus rytų kryptimi, individualaus gyvenamojo namo Pramonės g. 11A sklypas nuo PUV sklypo nutolęs ~290 metrų vakarų kryptimi.

14 pav. Atstumas iki artimiausių gyvenamųjų pastatų

4 PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VEIKSNIŲ, DARANČIŲ ĮTAKĄ VISUOMENĖS SVEIKATAI APIBŪDINIMAS IR ĮVERTINIMAS

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metu yra įvertinamas planuojamos ūkinės veiklos objektas - esama ir/ar planuojama vykdyti ūkinė veikla, gamtinė ir gyvenamoji aplinka, kurioje bus vystoma analizuojama veikla, atliekama gyventojų populiacijos ir sveikatos būklės analizė, nusimačius planuojamos vykdyti ūkinės veiklos kryptį, apimtis ir įsivertinus gamtinę ir gyvenamąją aplinką, kurioje ji bus vykdoma, nusistatomi ir įvertinami pagrindiniai planuojamos ūkinės veiklos potencialūs rizikos veiksniai. Atlikus rizikos veiksnių kiekybinius, kokybinius ir aprašomuosius vertinimus yra nustatoma potenciali objekto sukeliama rizika sveikatai, teikiamos rekomendacijos, siūlomos priemonės. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procesas pabaigiamas išvada dėl planuojamos ūkinės veiklos leistinumo ar neleistinumo ir rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zonos nustatymu.

PVSV ataskaitoje yra keliami du tikslai:

- Nustatyti PŪV keliamų veiksnių galimą poveikį gretimybėje gyvenantiems/atvykstantiems žmonėms;
- Nustatyti PŪV keliamos cheminės, fizinės, taršos kvapais atitikimą ribinėms vertėms, reglamentuotoms teisės norminiuose aktuose ir pagal gautus rezultatus rekomenduoti sanitarinės apsaugos zonos ribas.

Ataskaitoje analizuojami PŪV veiksniai, galintys tyrėti neigiamą poveikį visuomenės sveikatai:

- Veiksniai, kurie turi reglamentuotas ribines vertes: triukšmas, vibracija, oro tarša, tarša kvapais, dirvožemio ir vandens tarša.
- Veiksniai, kurių ribinės vertės nėra reglamentuotos: psichologiniai veiksniai, ekstremalių situacijų veiksniai.

4.1 Oro tarša

Teršalų poveikis sveikatai

Teršalai – medžiaga arba medžiagų mišinys, kuris dėl žmonių veiklos patenka į aplinkos orą ir, veikdamas atskirai ar su atmosferos komponentais, gali pakenkti žmonių sveikatai ir aplinkai arba turtui.

Ribinė aplinkos oro užterštumo vertė – mokslinėmis žiniomis pagrįsta aplinkos oro užterštumo lygio vertė, kuri nustatyta aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro siekiant išvengti kenksmingo poveikio žmonių sveikatai ir (arba) aplinkai, užkirsti jam kelią ar jį sumažinti ir kurios negalima viršyti nuo aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro nustatytos datos.

Nustatant PŪV teršalų poveikį visuomenės sveikatai buvo atliktas planuojamos veiklos taršos modeliavimas aplinkos ore įvertinus aplinkos foninį užterštumą. Tuo atveju, jeigu sumodeliuotos teršalų koncentracijos ir ribinės vertės santykis yra mažesnis už 1, daroma išvada, kad aplinkos oro kokybė yra tinkama gyvenamajai ir visuomeninei aplinkai ir kenksmingo poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai nebus.

Pagrindinių teršalų, kurie dėl PŪV pateks į aplinkos orą aprašymas poveikio žmonių sveikatai aspektu pateikiamas žemiau.

Kietos dalelės

Į orą išmetamos kietosios dalelės labai skiriasi savo fizine ir chemine sudėtimi, skirtingi yra dalelių dydžiai ir jų išmetimo šaltiniai. Jų koncentracija aplinkos ore padidėja dažniausiai tuomet, kai nėra vėjo ir oro srautai apatiniuose atmosferos sluoksniuose juda nepakankamai, kad išsklaidytų besikaupiančius teršalus. Kuo mažesnis dalelių skersmuo, tuo gilesnius kvėpavimo takus jos pasiekia ir ten nusėda. Didesnės dalelės sulaikomos viršutiniuose kvėpavimo takuose ir dažniausiai čiaudint ar kosint iš jų pašalinamos. Smulkesnės dalelės nusėdusios gilesniuose kvėpavimo takuose gali išbūti nuo 2 savaičių iki 1 metų. Tokiu būdu susiformuoja palanki terpė išsivystyti lėtinei ligai. Be to, kietųjų dalelių savybė absorbuoti toksines medžiagas bei mikroorganizmus ir pernešti juos į gilesnius kvėpavimo takus, gali sąlygoti lėtinius apsinuodijimus, alergines organizmo reakcijas.

Simptomai: priklausomai nuo kietųjų dalelių koncentracijos, jos gali sukelti kvėpavimo takų sudirginimo reiškinius, dėl ko gali paūmėti lėtinių kvėpavimo takų ligų (ypač bronchinės astmos, obstrukcinio bronchito ir kt.) eiga.

Azoto oksidai

Azoto oksidai susidaro degimo proceso metu, aukštoje temperatūroje oksiduojantis atmosferos azotui. Pagrindinis produktas yra azoto monoksidas (NO), mažesnė dalis azoto dioksido (NO₂) ir kitų azoto oksidų (NO_x). Į atmosferą patekęs NO netrukus oksiduojasi ir susidaro NO₂. Saulės šviesoje, vykstant reakcijai tarp NO₂ ir lakiųjų organinių junginių susidaro antriniai teršalai (ozonas, formaldehidai ir kt.). Pagrindinis azoto oksidų – šaltinis yra kelių transportas, iš kur išmetama apie pusę azoto oksidų kiekio Europoje. Todėl didžiausios NO ir NO₂ koncentracijos susidaro miestuose, kur eismo intensyvumas didžiausias. Aplinkoje NO₂ egzistuoja dujinėje formoje, todėl vienintelis patekimo į žmogaus organizmą kelias yra kvėpavimo takai.

Tai medžiaga, pasižyminti tiesioginiu toksiniu poveikiu įkvėpus. Patekęs į kraują su hemoglobinu, sudaro ilgalaikį junginį methemoglobiną, kuris neperneša deguonies, todėl sunkių apsinuodijimų atvejais įvairios organizmo sistemos pažeidžiamos dėl deguonies trūkumo.

Simptomai: akių, nosies ir gerklės dirginimas, dusulys, kosulys (gali būti su gleivėmis), padidėja kvėpavimo takų jautrumas medikamentams, mažinantiesiems bronchų spindį, susilpnėja plaučių funkcija (ypač sergantiems lėtine obstrukcine plaučių liga), padidėja kvėpavimo takų imlumas kvėpavimo takų infekcijoms (ypač vaikų), paūmėja kvėpavimo takų alerginės uždegiminės reakcijos, sergantieji kvėpavimo ir kraujotakos sistemos ligomis pajunta sveikatos pablogėjimą.

Anglies monoksidas

Anglies monoksidas (CO) yra toksinės dujos, išmetamos į atmosferą degimo procesų metu arba oksiduojantis angliavandeniliams bei kitiems organiniams junginiams. Europos miestuose beveik visas CO kiekis (90%) išmetamas iš kelių transporto priemonių, o kita dalis iš gyvenamųjų namų ir komercinių pastatų katilinių. Šis junginys atmosferoje išsilaiko iki 2 mėn., po to oksiduojasi į anglies dioksidą (CO₂). Organizme CO stabdo deguonies pernešimą kraujyje. Tai sumažina į širdį patenkantį deguonies kiekį, o tai ypač svarbu žmonių, kenčiančių nuo širdies ligų, sveikatai.

Simptomai: kvėpavimo takų dirginimas, kosulys, dusulys, ašarojimas. Anglies monoksido poveikyje suaktyvėja širdies ir kraujotakos sistemos ligos, suprastėja koordinacija ir laiko suvokimas, stebimas neigiamas poveikis vaisiaus vystymuisi.

Benzenas (LOJ)

Pagrindinis taršos šaltinis yra kelių transportas. Benzenas išsiskiria degant ir garuojant naftos produktams. Grynas benzenas yra genotoksiškas žmogaus kancerogenas, kurio net mažiausias kiekis yra žalingas.

Sieros dioksidas

Atmosferos teršalas, susidarantis degimo proceso metu (dažniausiai deginant iškastinį kurą, kuriame yra sieros junginių), taip pat naftos produktų perdirbimo, sieros rūgšties gamybos metu. Sieros dioksidas kartu su dulkėmis neigiamai veikia kvėpavimo takus, dirgina odą ir gleivinę, sukelia kvėpavimo sutrikimus.

Simptomai: priklausomai nuo koncentracijų, poveikis sveikatai gali būti ūmus ir lėtinis. Ūmus poveikis pasireiškia stipriu viršutinių kvėpavimo takų, odos ir gleivinių sudirginimu, nosies ir gerklės deginimu, dusulio priepuoliu, bronchu spazmais (ypač sergantiems astma). Dėl lėtinio poveikio, gali išsivystyti atrofines rinitas, toksinis bronchitas bei plaučių sklerozė.

Oro taršos šaltiniai

Įmonės teritorijoje bus vykdomos šios veiklos, kurių metu teršalai bus išmetami į aplinkos orą:

- negabaritinio metalo laužo pjaustymas propano-deguonies dujomis; Metalo pjaustymo metu į aplinkos orą bus išmetami šie teršalai: geležies oksidas (Fe_2O_3), mangano oksidas (MnO), anglies monoksidas (CO) ir azoto oksidai (NOx).
- automobilių transporto veikla įmonės teritorijoje ir jos priegose.

Metalo laužas pjaustomas kiemo teritorijoje, tam skirtoje zonoje, esančioje prie metalo laužo atliekų laikymo zonos. Metalo pjaustymo vieta vertinama kaip stacionarus neorganizuotas oro taršos šaltinis (a.t.š. Nr. 601). Stacionaraus aplinkos oro taršos šaltinio fiziniai duomenys pateikti 6 lentelėje.

Įmonės patalpos apšildomos elektra. Kitų stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių įmonėje nėra.

Į atmosferą išmetami teršalai ir jų kiekis

Teršalų emisijos iš metalo pjaustymo

Metalo pjaustymo metu į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekiai apskaičiuoti pagal metodiką - "Teršalų, išmetamų į atmosferą iš pagrindinių technologinių mašinų gamybos ir karinio-parmoninio komplekso įrenginių, normatyviniai rodikliai. Charkovas, 1997 (2 dalys) (rusų kalba: *Udielnyjie pokazatieli obrazovanija vriednych vieščiestv, vydieliajuščichsia v atmosferu ot osnovnych vidov tiechnologičeskogo oborudovanija priedprijatij mašinostrojenija i vojianno-promyšlennogo komplieksa. Charkov, 1997.*". Ši metodika įtraukta į LR aplinkos ministro 1995 12 13 įsakymu Nr. 395 „Dėl apmokestinamų teršalų kiekio nustatymo metodikų asmenims, kurie netvarko privalomosios teršalų išmetimo į aplinką apskaitos“ (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintą teršalų skaičiavimo metodikų sąrašą.

Metalo pjaustymui naudojamos propano-butano dujos, deguonis. Pjaustomo metalo vidutinis storis - 10 mm. Metalo pjaustymo darbai planuojama truks 255 darbo dienų/metus, iki 1020 val./m, iki 4 val./darbo dieną, 3672000 s/m. Per metus numatoma supjaustyti iki 1000 metrų metalo.

Emisijos skaičiuojamos pagal formulę:

$$P_{\text{metinis}} = q \times L \times 10^{-6} \text{ [g/m]};$$

$$P_{\text{momentinis}} = P_{\text{metinis}} : T, \text{ [g/s]}$$

čia:

q – lyginamasis teršalo išmetimas, g/išilginiam metrui;

L – pjaustomo metalo ilgis, metrais;

T- pjaustymo laikas, s

Metinis geležies oksido (Fe_2O_3) kiekis, patenkantis į aplinkos orą:

$$P_{\text{metinis}} = 4,37 \text{ g/m} \times 1000 \text{ m} = 4370 \text{ [g/m]}$$

Momentinis geležies oksido (Fe_2O_3) kiekis, patenkantis į aplinkos orą:

$$P_{\text{momentinis}} = 4370 \text{ g/m} : 3672000 \text{ s/m} = 0,0012 \text{ [g/s]}$$

Metinis mangano oksido kiekis, patenkantis į aplinkos orą:

$$P_{\text{metinis}} = 0,13 \text{ g/m} \times 1000 \text{ m} = 130 \text{ [g/m]}$$

Momentinis mangano oksido kiekis, patenkantis į aplinkos orą:

$$P_{\text{momentinis}} = 130 \text{ g/m} : 3672000 \text{ s/m} = 0,00003 \text{ [g/s]}$$

Metinis anglies monoksido (CO) (C) kiekis, patenkantis į aplinkos orą:

$$P_{\text{metinis}} = 2,2 \text{ g/l} \times 1000 \text{ m} = 2200 \text{ [g/m]}$$

Momentinis anglies monoksido (CO) (A) kiekis, patenkantis į aplinkos orą:

$$P_{\text{momentinis}} = 2200 \text{ g/m} : 3672000 \text{ s/m} = 0,0006 \text{ [g/s]}$$

Metinis **azoto oksidų (NOx (C))** kiekis, patenkantis į aplinkos orą:

$$P_{\text{metinis}} = 2,18 \text{ g/l} \times 1000 \text{ m} = 2180 \text{ g/m}$$

Momentinis azoto oksidų (NOx) (C) kiekis (g/s), patenkantis į aplinkos orą:

$$P_{\text{momentinis}} = 2180 \text{ g/m} : 3672000 \text{ s/m} = 0,0006 \text{ [g/s]}$$

Bendras išmetamų teršalų kiekis sudarys 8,9 kg/metus (0,0089 t/metus). Apskaičiuoti metalo pjaustymo metu į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekiai pateikti 5 lentelėje.

5 lentelė. Stacionariųjų taršos šaltinių fiziniai duomenys.

Taršos šaltiniai					Išmetamųjų dujų rodikliai pavyzdžio paėmimo (matavimo) vietoje			Numatoma teršalų išmetimo trukmė, val./m
pavadinimas	Nr.	koordinatės (LKS)	aukštis, m	išmetimo angos matmenys, m	srauto greitis, m/s	temperatūra, °C	tūrio debitas, Nm ³ /s	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Metalo pjaustymas dujomis (propanas-deguonis)	601	391594; 6123554	10,0	0,5	3-5	aplinkos	0,98	1020

6 lentelė. Numatoma tarša į aplinkos orą.

Cecho ar kt. pavadinimas arba Nr.	Taršos šaltiniai		Teršalai		Tarša			Numatoma tarša metinė, t/m
	pavadinimas	Nr.	pavadinimas	kodas	vienkartinis dydis			
					vnt.	vidut.	maks.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Metalo atliekų tvarkymas	Metalų pjaustymas dujomis (propanas-deguonis)	601	Geležies oksidas (Fe ₂ O ₃)	3113	g/s	0,0012	0,0012	0,0044
			Mangano oksidas	3516	g/s	0,00003	0,00003	0,0001
			CO (C)	6069	g/s	0,0006	0,0006	0,0022
			Azoto oksidai (NO ₂) (C)	6044	g/s	0,0006	0,0006	0,0022

Teršalų emisijos iš automobilių transporto

Iš automobilių transporto išsiskiriančių teršalų kiekiai priklausys nuo automobilių eismo, pritraukto į PŪV teritoriją, intensyvumo, eismo sudėties (kokio tipo automobiliai važiuos, kiek bus sunkaus transporto) ir važiavimo greičio. Pagal užsakovo pateiktus duomenis, automobilių eismo intensyvumas sudarys: apie 10 lengvųjų automobilių per parą ir apie 7 sunkiųjų. Vidutinė automobilių rida teritorijoje ir jos prieigose (įvertinant privažiavimą nuo Pramonės g.) – 0,5 km. Skaičiuojamasis greitis (taip pat įvertinant privažiavimą nuo Pramonės g.) – 10 km/val. Taip pat įvertinta, kad vienas autokrautavas (modeliuotas kaip sunkaus transporto vienetas) dirba nuolat, kiekvieną val. nuvažiuodamas po 0,5 km.

Autotransporto teršalų emisijos kiekio skaičiavimai atlikti naudojant EEA COPERT transporto emisijos faktorius (COPERT koordinuoja Europos aplinkos agentūra (EAA; <http://www.emisia.com/copert/General.html>). Oro tarša buvo skaičiuojama įvertinant: gatvės padėtį plane, eismo intensyvumą ir eismo sudėtį, vidutinį važiavimo greitį.

7 lentelė. Prognozuojami teršalų emisijų kiekiai iš automobilių planuojamoje gatvės atkarpoje

Matavimo vnt.	Teršalas				
	CO	LOJ	NO ₂	KD ₁₀	KD _{2,5}
g/s	0,0011	<0,0001	0,0003	<0,0001	<0,0001
t/m.	0,009	<0,001	0,003	<0,001	<0,001

Aplinkos oro užterštumo prognozė

Poveikis orui (oro kokybei) įvertintas atliekant teršalų sklaidos ir koncentracijos ore matematinį modeliavimą programa „ISC - AERMOD-View“ (toliau- AERMOD). AERMOD programa yra skirta pramoninių ir kitų tipų šaltinių (kelių, geležinkelių) ar jų kompleksų išmetamų teršalų sklaidai aplinkoje skaičiuoti. Vadovaujantis Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2008 m. gruodžio 9 d. Nr. AV – 200 įsakymu „Dėl ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui vertinti teršalų sklaidos skaičiavimo modelių pasirinkimo rekomendacijų patvirtinimo“ LR Aplinkos ministerija AERMOD įvardina kaip vieną iš modelių, kurie gali būti naudojami atliekant strateginį bei išsamų poveikio aplinkai bei sveikatos vertinimus.

Oro taršos modeliavimui naudoti šie duomenys ir parametrai:

- ▶ Plano duomenys - taršos šaltinio Nr. 601 koordinatės (žr. 6 lentelę) ir automobilių eismo organizavimo schema (žr. 9 pav.); Emisijų kiekiai. PŪV metu į aplinkos orą išmetami teršalai: iš autotransporto – CO, LOJ, NO₂, KD₁₀ ir KD_{2,5}, iš metalų pjaustymo - Fe₂O₃, MnO, CO ir NO₂. Teršalų emisijų kiekiai suskaičiuoti ir pateikti 7 ir 8 lentelėse. Sumodeliuota teršalų CO, NO₂ ir Fe₂O₃ sklaida atmosferos pažemio sluoksnyje. Apskaičiuotos LOJ, KD ir MnO momentinės emisijos (g/s) iš PŪV yra labai mažos < 0,0001, todėl šių teršalų sklaida nevertinta.
- ▶ Sklaidos koeficientas (urbanizuota/kaimiška). Koeficientas nurodo, kokie šilumos kiekiai yra išmetami nagrinėjamoje teritorijoje.
- ▶ Rezultatų vidurkinimo laiko intervalas. Atliekant teršalų sklaidos modeliavimą nagrinėjamam objektui parinkti vidurkinimo laiko intervalai, atitinkantys konkrečiam teršalui taikomos ribinės vertės vidurkinimo laiko intervalams.
- ▶ Taršos šaltinių nepastovumo koeficientai. Koeficientai nurodo, ar taršos šaltinis teršalus į aplinką išmeta pastoviai ar periodiškai, programiškai aprašant taršos šaltinių veikimo laiką.
- ▶ Meteorologiniai duomenys. Atliekant teršalų sklaidos matematinį modeliavimą naudojamas arčiausiai nagrinėjamos teritorijos esančios hidrometeorologijos stoties penkerių metų meteorologinių duomenų paketas. Šiuo atveju naudoti Laukuvos hidrometeorologijos stoties duomenys.
- ▶ Reljefas. Vietovės reljefui sudaryti naudoti Lietuvos Respublikos teritorijos referencinės duomenų bazės skaitmeniniai vektoriniai reljefo duomenys.

15 pav. Vietovės reljefas

- Receptorių tinklas. Teršalų koncentracijos skaičiuojamos užsiduotuose taškuose- receptoriuose. Naudotas stačiakampis receptorių tinklas, apimantis 0,7 x 1,0 km teritoriją, kurios centre - analizuojamas objektas. Atstumai tarp gretimų receptorių absčių ir ordinačių kryptimis- po 50 m. Bendras receptorių skaičius- 315 vnt. Receptorių aukštis – 1,5 m virš žemės lygio.
- Procentiliai. Siekiant išvengti statistiškai nepatikimų NO₂ koncentracijų „išsišokimų“, galinčių iškraipyti bendrą vaizdą, modelyje naudojamas 99,8 procentilis.
- Foninė koncentracija. PŪV yra teritorijoje, kuri yra toliau nei 2 km spinduliu nutolusi nuo veikiančių OKT stotelių ir kuriai nėra sudaryti oro taršos žemėlapiai. Foninė teršalų koncentracija aplinkos ore pateikta Aplinkos apsaugos agentūros 2019-04-24 d. rašte Nr. (30.3)-A4-3265, t.y. oro teršalų sklaida modeliuojama pagal AAA pateiktus duomenis visų iki 2 km atstumu nuo PŪV esančių kitų ūkinės veiklos objektų taršą į aplinkos orą (vidutines metines koncentracijas) ir įskaitant santykinai švarių Lietuvos kaimiškųjų vietovių aplinkos oro teršalų vidutinių metinių koncentracijų vertes

8 lentelė. Foninė teršalų koncentracija

Foninės oro taršos duomenys			
Foninės oro taršos dedamoji	CO koncentracija aplinkos ore, µg/m ³	NO ₂ koncentracija aplinkos ore, µg/m ³	Fe ₂ O ₃ koncentracija aplinkos ore, µg/m ³
Santykinai švarių Lietuvos kaimiškųjų vietovių (Klaipėdos RAAD)	190,0	3,4	-
Iki 2 km spinduliu esančių kitų ūkinių veiklų (maks.)	18,1	2,7	0,0
Iš viso (maks.)	208,1	6,1	0,0

- Transporto išmetamas azoto dioksido NO₂ emisijos kiekis išskaičiuotas iš NO_x emisijos kiekio pritaikant faktorių 0,2. Faktorius nustatytas remiantis pasaulyje plačiai žinoma ir taikoma DMRB metodika (DMRB - Design Manual for Roads and Bridges, Volume 11 Environmental Assessment, Section 3 Environmental Assessment Techniques, Annex A Vehicle-Derived Pollutants - Jungtinės Karalystės Tiltų ir kelių projektavimo vadovas, 11 tomas Poveikio aplinkai vertinimas, 3 dalis Poveikio aplinkai vertinimo metodai, A priedas Teršalai iš transporto, datuojamas 2007 m. gegužės mėn. data), kuri teigia, kad pagal naujausius atliktus tyrimus NO₂ kiekis bendrame iš automobilių išmetame NO_x kiekyje gali siekti iki 20 proc.

Oro taršos modeliavimo rezultatai

Didžiausios gautos 0,5 val., 1 val., 8 val., 24 val. ir vidutinių metinių teršalų koncentracijų reikšmės lygintos su LR aplinkos ministro ir LR sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakyme Nr. 591/640 ir LR aplinkos ministro 2001 m. gruodžio 12 d. įsakyme Nr. 596 nustatytais jų ribinėmis koncentracijomis aplinkos ore.

9 lentelė. Teršalų ribinės vertės nustatytos žmonių sveikatos apsaugai

Teršalo pavadinimas	Periodas	Ribinė vertė
Anglies monoksidas (CO)	8 valandų	10000 µg/m ³
Azoto dioksidas (NO ₂)	1 valandos	200 µg/m ³
	kalendorinių metų	40 µg/m ³
Geležies oksidas (Fe ₂ O ₃)	24 valandų	40 µg/m ³

Objekto išmetamų teršalų sklaidos modeliavimo pažemio sluoksnyje rezultatai pateikiami 10 lentelėje. Detalūs oro taršos sklaidos žemėlapiai pateikti 4 priede.

10 lentelė. Teršalų pažemio koncentracijų skaičiavimo rezultatų analizė

Medžiagos pavadinimas	Ribinė vertė, µg/m ³		Maksimali pažeminė koncentracija, µg/m ³	Maks. pažeminė koncentracija ribinės vertės dalimis	Didžiausia teršalų koncentracija gyvenamojoje aplinkoje Pramonės g. 14, µg/m ³ /RV dalimis
Teršalų koncentracija be foninės taršos					
Anglies monoksidas (CO)	10000	8 valandų	8,953	0,0009	nenustatyta
Azoto dioksidas (NO ₂)	200	1 valandos	1,358	0,0068	nenustatyta
	40	1 metų	0,050	0,0013	nenustatyta
Geležies oksidas (Fe ₂ O ₃)	40	24 valandų	0,213	0,0053	0,1/0,003
Su fonine tarša					
Anglies monoksidas (CO)	10000	8 valandų	217,053	0,0217	nenustatyta
Azoto dioksidas (NO ₂)	200	1 valandos	7,458	0,0373	nenustatyta
	40	1 metų	6,150	0,1538	nenustatyta
Geležies oksidas (Fe ₂ O ₃)	40	24 valandų	0,213	0,0053	0,1/0,003

Išvados

- Iš PŪV išmetamų teršalų kiekis yra labai nedidelis (~8 kg/metus iš metalo pjaustymo ir dar ~12 kg/metus iš automobilių transporto ir autokrautuvo).
- Sumodeliuota oro teršalų sklaida atmosferos pažemio sluoksnyje. Modeliavimas parodė, kad PŪV sąlygojama oro teršalų koncentracija aplinkos ore su fonine tarša sudaro: anglies monoksido 8 val. koncentracija aplinkos ore sudaro 217,053 µg/m³ (0,0217 ribinės vertės (RV)), azoto oksidų 1 val. - 7,458 µg/m³ (0,0373 RV), azoto oksidų 1 metų – 6,150 µg/m³ (0,1538 RV), geležies oksidų paros – 0,213 µg/m³ (0,0053 RV). Atsižvelgiant į modeliavimo rezultatus, galima teigti, kad jokio pavojaus, kad dėl PŪV teršalų koncentracijos aplinkos ore galėtų priartėti prie leistinų ribinių verčių nėra. Dominuojanti išlieka foninė oro tarša.

Išvada:

- Poveikis žmonių sveikatai dėl PŪV įtakojamų teršalų nenustatytas.

4.2 Dirvožemio ir vandens tarša

Dirvožemio ir gruntinio vandens taršą įtakoja nuotekų ir atliekų tvarkymas.

Numatomos šios apsaugos priemonės iki minimumo sumažinančios dirvožemio užteršimo naftos produktais ir pavojingomis atliekomis riziką:

- Surinktos eksploatuoti netinkamos transporto priemonės išardomos tam skirtoje zonoje – uždaroje ardymo patalpose, su betoniniu grindiniu, atspariu skystų atliekų išdininčiam poveikiui, esančiose pastate 1G1b.
- Susidarančios pavojingos atliekos laikomos tam skirtoje pavojingų atliekų laikymo zonoje, esančioje po stogine 2I1b, sukrautos į sandarius konteinerius ir talpas, ant betoninio grindinio, atsparaus skystų atliekų išdininčiam poveikiui.
- Sorbentų atsargų (specialaus sorbento, smėlio ar pjuvenų) palaikymas ENTP ardymo patalpose ir kiemo teritorijoje. Sorbentas naudojamas galimiems pavojingų skysčių nutekėjimams surinkti.
- PŪV kiemo teritorijoje, padengtoje kieta nepralaidžia danga, kurioje yra nepavojingų atliekų ir ENTP priėmimo ir laikymo zonos, numatoma įrengti paviršinių (lietaus) nuotekų surinkimo ir valymo sistemą.
- Paviršinių (lietaus) kanalizacijos tinklų ir valymo įrenginių statybos darbų metu nukastas dirvožemio sluoksnis bus saugomas toje pačioje teritorijoje ir vėliau panaudojamas, tos pačios teritorijos formavimui.

Išvada:

- Įgyvendinus priemones, dirvožemio ir gruntinio taršos rizika bus minimali, poveikis visuomenės sveikatai nenustatytas.

4.3 Taršos kvapais susidarymas ir jos prevencija

Kvapas – lakios cheminės medžiagos, kurias uoslės organais galime pajusti. Kvapai gali būti malonūs ir nemalonūs. Žmogų nuolat supa įvairiausi kvapai. Jie turi įtakos nuotaikai, darbingumui, organizmo gyvybinei veiklai. Be to, kvapai padeda pažinti aplinką. Manoma, kad jautrumas kvapams yra individuali kiekvieno žmogaus organizmo savybė, kuri nuolatos kinta.

Kvapas – viena sudėtingiausių problemų, susijusių su atmosferos užterštumu. Iš kvapo atskiri individai gali aptikti labai mažus medžiagų kiekius. Be to, į tą patį kvapą atskiri žmonės reaguoja skirtingai. Vieniems nepriimtinas kvapas gali būti malonus kitiems. Kvapų kontrolės bandymus sunkina ne tik besiskiriančios nuomonės apie kvapus, bet ir kitos priežastys. Pirmiausia, nepažįstamas kvapas aptinkamas lengviau ir greičiau sukelia nusiskundimų nei pažįstamas. Antra, dėl uoslės nuovargio, žmogus per ilgesnį laiką gali priprasti beveik prie kiekvieno kvapo ir padeda jį pajusti tik kintant kvapo intensyvumui.

Kvapai ore tiriami jutimais (sensoriniais), oflaktometrija, cheminiais ir fizikiniais metodais (dujų chromatografija, masių spektroskopine analize, šlapios chemijos metodu, kalorimetriniais detektoriais vamzdžiais ir kt.).

Lietuvoje kvapas reglamentuojamas Lietuvos higienos normoje HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymas Nr. V – 885). Didžiausia leidžiama kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore yra 8 europiniai kvapo vienetai (8 OUE/m³). Patalpų ore kvapas dar reglamentuojamas pagal cheminių medžiagų kvapo slenkstį higienos normoje HN 35:2007 „Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatų patalpų ore“. Cheminės medžiagos kvapo slenkščio vertė – pati mažiausia cheminės medžiagos koncentracija, kuriai esant 50 % kvapo vertintojų (ekspertų), vadovaudamiesi dinaminės olfaktometrijos metodu, nustatytu LST EN 13725:2004/AC:2006 „Oro kokybė. Kvapo stiprumo nustatymas dinamine olfaktometrija“, pajunta kvapą. Cheminių medžiagų kvapo slenkščio vertė prilyginama vienam Europos kvapo vienetai (1 OUE/m³);

UAB „Autolista“ veikla nesusijusi su kvapų generavimu:

- Įmonėje nebus priimamos, tvarkomos ir nesusidarys biologiškai skaidžios atliekos, mikrobiologiniai procesai PŪV metu nebus vykdomi, amoniako, sieros vandenilio, aminų, organinių sieros junginių, merkaptanų susidarymo šaltiniai PŪV nebūdingi.

- ▶ Įmonės gamybinė veikla vykdoma tik pastatuose uždaroje patalpose. Cheminės medžiagos ir preparatai gamybos procese nenaudojami. ENTP demontavimo metu iš automobilio pašalinti skysčiai (alyvos, aušinamieji skysčiai, antifrizas, stabdžių skysčiai ir kt.) surenkami ir laikomi atskiroje patalpoje. Šioms atliekoms laikyti naudojamos sandariai uždaromos talpos, iš kurių pavojingosios atliekos negali išsipilti, išgaruoti ar kitaip patekti į aplinką.
- ▶ Įmonės ūkinės veiklos metu cheminiai teršalai KD_{10} , $KD_{2,5}$, NO_2 , CO , LOJ , Fe_2O_3 , MnO_2 bus išmetami į aplinkos orą tik iš šių mobiliųjų taršos šaltinių. Šiems teršalams kvapo slenkstis pagal HN 35:2007 nėra nustatytas.

Išvados

- ▶ Planuojama ūkinė veikla nenumato jokių technologinių procesų, kurių metu į aplinkos orą būtų išmetamos cheminės medžiagos, kurios turi kvapo slenkstį, nustatytą pagal 2007 m. gegužės 10 d. įsigaliojusią higienos norma HN 35:2007 „Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatų patalpų ore“.
- ▶ UAB „Autolista“ veikla nesusijusi su kvapų generavimu. Lietuvos higienos normoje HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ nustatyta kvapo koncentracijos ribinė vertė ($8\text{ OUE}/\text{m}^3$) prie gyvenamųjų ir visuomeninės paskirties pastatų patalpų nebus viršijama.

4.4 Triukšmas

Garso suvokimas

Žmonės su normalia klausa gali suvokti garsus tam tikrame dažnių diapazone, priklausomai nuo garso intensyvumo. Žmogaus ausis paprastai gali girdėti dažnius nuo 20 iki 20 000 Hz ir mūsų ausys yra ypač priderintos prie dažnių tarp 1000 ir 6000 Hz. Garsas, kurio dažnis žemiau 250 Hz paprastai apibūdinamas kaip žemo dažnio garsas; o žemiau 20 Hz, vadinamas infragarsu ir nėra girdimas žmonėms. Garsas, kurio dažnis virš 1000 Hz yra laikomas aukšto dažnio garsu, o garsas kurio dažnis virš 20 000 Hz (žinoma kaip ultragarsu) nėra girdimas žmogaus ausies. Garsai, kurių dažnis mažesnis turi būti garsesni siekiant, kad žmogus juos išgirstų. Pavyzdžiui, vidutinis klausos slenkstis 7 – 8 Hz, yra 100 dB, 20 Hz yra 80 dB, o esant 200 Hz yra 14 dB.

Garso sklidimas

Garsas mažėja (arba sušvelnėja), kai garso bangos aplinkoje tolsta nuo šaltinio. Pagrindiniai veiksniai, kurie turi įtakos garso sklidimui aplinkoje – aplinkos reljefas, kliūtys, atmosferinis slopinimas (absorbicija). Atmosferinis slopinimas yra įtakojamas tokių faktorių, kaip oro temperatūra, drėgmė, slėgis, vėjo greitis ir kryptis. Žemės paviršiaus garsai yra mažiau slopinami atmosferos veiksmų nei aukštesnio dažnio garsai. Kieta žemės danga (pvz: asfaltas arba vanduo) yra linkus atspindėti daugiau garso, o porėtas žemės paviršius atvirkščiai – šiek tiek sugerti garsą.

Fizinės ar aplinkos veiksniai įtakoja, kaip garso lygiai tam tikrose vietose yra suvokiami. Tai apima tokius veiksnius, kaip – pozicija ir atstumas nuo garso šaltinio. Garso lygis paprastai mažėja atstumui didėjant. Garsas pavėjui nuo šaltinio yra didesnis nei prieš vėją. Fono triukšmo lygis skiriasi priklausomai nuo vietos, paros laiko ir sezono, ir paprastai yra mažesnės nakties metu ir kaimo vietovėse.

Triukšmas ir sveikata

Mokslininkai nustatė tris triukšmo poveikio žmonių sveikatai kategorijas:

- ▶ subjektyvus poveikis, pavyzdžiui, susierzinimas;
- ▶ sutrikimai – miego, bendravimo, koncentracijos ir kt.;
- ▶ fiziologiniai poveikiai – nerimas, klausos praradimas ir spengimas ausyse.

Šie reiškiniai dažnai yra tarpusavyje susiję, pavyzdžiui, sutrikus bendravimui ar miegui, individui gali kilti susierzinimas, arba atvirkščiai. Susierzinimas nuo triukšmo apima platų žmogaus reakcijų spektrą. Žmonės gali tapti irzlūs, nes iš tikrųjų triukšmas trukdo veiklai arba miegui, arba jis yra tiesiog suvokiamas. Nors susierzinimas daugiau

gali būti apibūdinamas kaip silpnas dirginimas, tačiau jis gali reikšti reikšmingą gyvenimo kokybės blogėjimą. Pagal PSO apibrėžimą tai yra sveikatos – bendros fizinės ir psichinės gerovės blogėjimas.

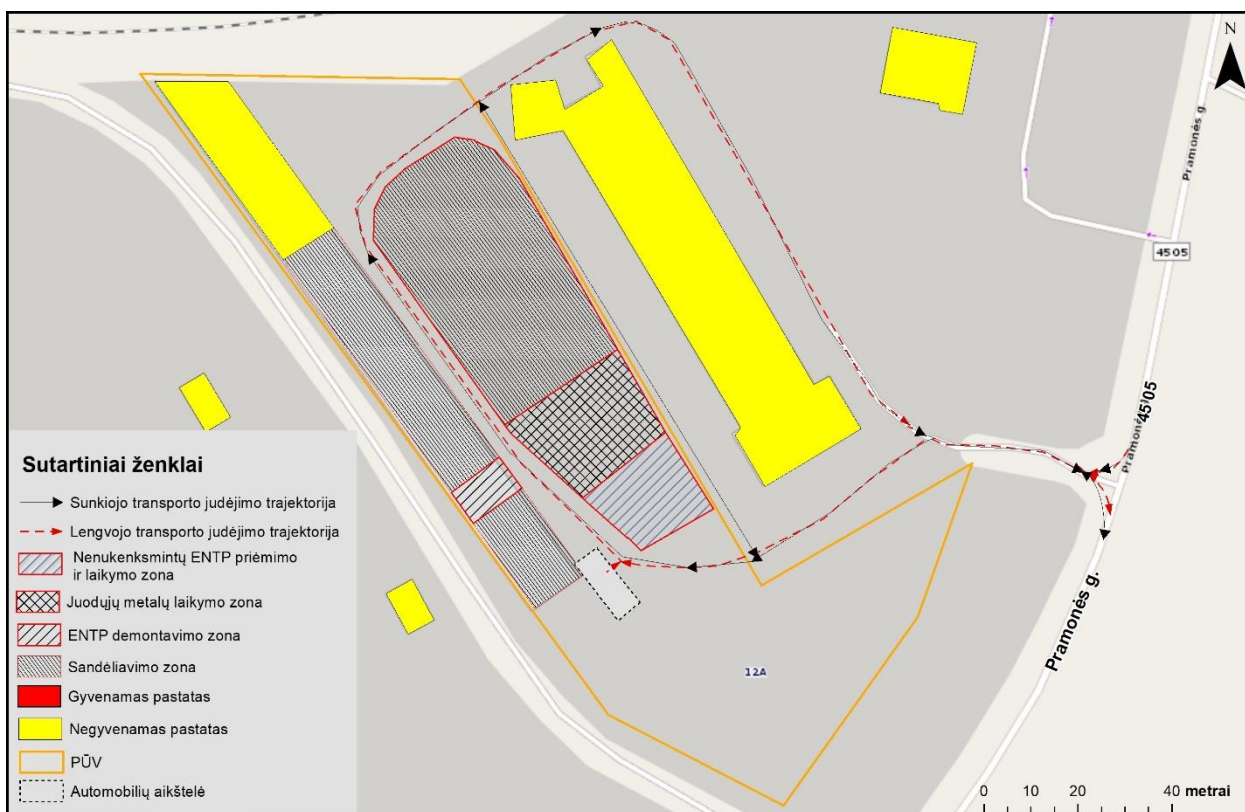
Remiantis moksliniais tyrimais, ilgalaikiai vidutiniai dienos triukšmo lygiai, susiję su padidėjusiu susierzinimu yra nuo 50 iki 55 dBA aplinkoje ir 35 dBA patalpose (matuojant Leq). Mažiausi vidutiniai nakties aplinkos triukšmo lygiai, susiję su miego pokyčiais ar miego sutrikimais yra tarp 30-40 dBA (išmatuotas kaip Lnakties, aplinkos). Aplinkos triukšmas retai pasiekia lygį, kad sukeltų klausos praradimą ar sumažėjusį klausos jautrumą, šie reiškiniai pasitaiko kai ilgalaikio triukšmo lygiai viršija 85 dBA, ar trumpalaikis triukšmas yra ≥ 120 dBA.

Vis daugėja įrodymų susijusių su aplinkos triukšmo nedidele rizika hipertenzijos, širdies ir kraujagyslių ligoms. Šie įrodymai yra iš Europos bendrijos triukšmo tyrimų, kurie buvo orientuoti į orlaivių ir eismo triukšmą. Mokslininkai nenustatė šio poveikio slenksčio arba dozės. Laboratoriniai tyrimai užfiksavo trumpalaikius kraujospūdžio ir streso hormonų pokyčius dėl triukšmo poveikio, tačiau šie tyrimai neįrodė, jog šie fiziologiniai pokyčiai išlieka kai triukšmas nuslopsta.

Triukšmo šaltiniai

Analizuojama teritorija yra sklype, kurio adresas Pramonės g. 12A, Tauragė. UAB „Autolista“ planuojama ūkinė veikla - ENTP ardymas, kuris vyks uždareme gamybiniame pastate, sumontuotame iš gelžbetoninės briaunuotos plokštės, metalo konstrukcijų karkaso, aptaisytas profiliuota skarda, kurių garso izoliacija siekia 25 dB(A) ir daugiau. ENTP išmontavimo metu naudojami rankiniai mechaniniai įrankiai (pneumatiniai grąžtai, atsuktuvai, replės, plaktukai, laužtuvai).

Pagrindiniai triukšmo šaltiniai – autotransporto judėjimas, atliekų krovos ir tvarkymo darbai. Lengvųjų (10 aut./parą) ir sunkiųjų automobilių (7 aut./parą) judėjimo UAB „Autolista“ teritorijoje schema pateikta 16 pav. Lengvieji automobiliai darbo metu laikomi aikštelėje prie administracijos patalpų. Skaičiavimuose priimama, jog aikštelė yra 6 stovėjimo vietų (3 vietos darbuotojams, 3 – klientams).

16 pav. Analizuojama teritorija ir transporto patekimas į PŪV

Stambiagabaritėms detalėms ir ENTP pervežti bus naudojamas 1 dyzelinis autokrautuvas, kuris įtakos 79 dBA triukšmo į aplinką sklidimą (11 lentelė). Šis taršos šaltinis vertinamas kaip linijinis mobilus taršos šaltinis. Visi darbai vyks tik darbo dienos metu. UAB „Autolista“ dirbs viena pamaina, darbo laikas darbo dienomis (pirmadienį - penktadienį) - nuo 8.00 val. iki 17.00 val. kiemo teritorijoje (Juodųjų metalų laikymo zonoje žr. 16 pav.) vyksta negabaritinio metalo pjaustymo darbai 1 pjovimo aparatu. Negabaritinio metalas pjaustomas iki 4 val./darbo dieną, 255 darbo dienų/metus, 1020 val./m (3672000 s/m). Pjaustymas propano-deguonies dujomis.

Ypač triukšmingi darbai pastatų vidaus patalpose nėra planuojami, tačiau vertinimo metu buvo priimti maksimalūs galimi triukšmo lygiai 85 dB(A). Pagrindas - Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. balandžio 15 d. įsakymo Nr. A1-103/V-265 „Dėl darbuotojų apsaugos nuo triukšmo keliamos rizikos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo 2013 m. birželio 25 Nr. A1-310/V-640 Vilnius reikalavimais, darbuotojo darbo zonoje negali būti viršijama viršutinė ekspozicijos vertė Lex8, h=85 dB(A).

11 lentelė. Planuojami triukšmo šaltiniai

Triukšmo šaltinio pavadinimas	Šaltinių skaičius	Skleidžiamo triukšmo dydis	Triukšmo šaltinio vieta	Darbo laikas
Lengvojo transporto srautas	10 aut./d. d.	-	Išorės aplinkoje	8-17 val.
Lengvojo transporto priemonės (6 vietų aut. stovėjimo aikštelės)	6 aut./d.d.	-	Išorės aplinkoje	8-17 val.
Sunkieji automobiliai, atvežantys/išvežantys prekes ir atliekas	7 aut./d.d.	-	Išorės aplinkoje	8-17 val.
Krovos darbai dyzeliniu autokrautuvu	1 vnt.	79 dB(A) ²	Išorės ir vidaus patalpose	8-17 val.
Metalo pjaustymo dujomis įranga	1 vnt.	89 dB(A) ³	Išorės aplinkoje	Po 4 val. tarp 8-17 val.
Darbai gamybinėse patalpose	-	Po 85 dB(A)	Vidaus patalpose	8-17 val.

Foniniai triukšmo šaltiniai

Greta analizuojamo sklypo yra rajoninės reikšmės kelias 4505 (Tauragė-Vališkiiai-Sakalinė). Eismo intensyvumas šiame kelyje yra 9038 aut./parą (vadovaujantis <http://lakis.lakd.lt> puslapyje teikiama informacija), iš kurių sunkiojo transporto dalį sraute sudaro 7,5 %. Transporto greitis priimtas 50 km/val.

12 lentelė. Duomenis apie foninį triukšmo šaltinį

Kelio pavadinimas	Maksimalus leistinas greitis km/h	VMPEI	Sunkiojo transporto dalis sraute %	Kelio dangą
Nr. 4505 Tauragė-Vališkiiai-Sakalinė	50	9038	7,5	asfaltas

Gyvenamoji aplinka

Vadovaujantis registru centro duomenimis, artimiausia saugotina aplinka (gyvenamoji) nuo PŪV sklypo ribų yra nutolusi ~33 metrų atstumu (gyvenamasis pastatas 52 m), pietų kryptimi, adresu Pramonės g. 14. Kiti gyvenamieji pastatai ir jų saugotinos (gyvenamosios) aplinkos yra nutolę toliau (žr. 17 pav.).

² Triukšmo lygis priimtas vadovaujantis „Noise NavigatorTM Sound Level Database“ dokumentu.

³ Triukšmo lygis priimtas vadovaujantis „Noise NavigatorTM Sound Level Database“ dokumentu. <https://multimedia.3m.com/mws/media/8885530/noisenavigator-sound-level-hearing-protection-database.pdf>

17 pav. PŪV atžvilgiu arčiausiai esantys gyvenamieji pastatai ir jų saugotinos aplinkos

Vertinimo metodas

Triukšmo skaičiavimai atlikti kompiuterine programa CADNA A 4.0., taikant žemiau 13 lentelėje nurodytus metodus. Triukšmo skaičiavimai standartiškai atliekami vertinant mobilių, linijinių, plotinių ūkinės veiklos triukšmo šaltinių skleidžiamą triukšmą atitinkamai dienos, vakaro ir nakties laikotarpiais. Programos pagalba galima greitai atlikti skirtingų ūkinės veiklos bei infrastruktūros vystymo scenarijų (įvertinant įvairius kintamuosius: eismo intensyvumas, greitis, sunkiųjų ir lengvųjų transporto priemonių procentinė dalis skaičiuojamame sraute, linijinių ir plotinių šaltinių triukšmas ir veikimo laikas) įtakojamo triukšmo sklaidos skaičiavimus, palyginti rezultatus bei pasirinkti geriausią teritorijos plėtros, statinių ar triukšmo mažinimo priemonių variantą.

Gauti triukšmo lygio skaičiavimo rezultatai atvaizduojami žemėlapiuose skirtingų spalvų intervalais kas 5 dBA. Triukšmo sklaida skaičiuota 1,5 m aukštyje, triukšmo sklaidos žingsnio dydis dx(m):5; dy(m):5.

13 lentelė. Su triukšmo valdymu susiję teisiniai dokumentai

Dokumentas	Sąlygos, rekomendacijos
Lietuvos Respublikos Triukšmo valdymo įstatymas, 2004 m. spalio 26 d. Nr. IX–2499, (žin., 2004, Nr. 164–5971) Suvestinė redakcija nuo 2016-11-01	Triukšmo ribinis dydis – Ldienos, Lvakaro arba Lnakties rodiklio vidutinis dydis, kurį viršijus triukšmo šaltinio valdytojas privalo imtis priemonių skleidžiamam triukšmui šalinti ir (ar) mažinti.
2002 m. birželio 25 d. Europos Parlamento ir Komisijos direktyva 2002/49/EB dėl aplinkos triukšmo įvertinimo ir valdymo.	II priedas. Triukšmo rodiklių įvertinimo metodika. Pramoninis triukšmas: ISO 9613-2: „Akustika. Atvirame ore sklindančio garso slopinimas. 2 dalis. Bendroji skaičiavimo metodika“. Aukščiau paminėtas metodikas taip pat rekomenduoja Lietuvos higienos norma HN 33:2011.
Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos ministro 2011 birželio 13 d. įsakymu Nr. V–604 Nauja redakcija nuo 2018 m. vasario 12 d. Nr. V-166	Ši higienos norma nustato triukšmo šaltinių skleidžiamo triukšmo ribinius dydžius gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje ir taikoma vertinant triukšmo poveikį visuomenės sveikatai.

Planuojamos veiklos prognozuojamas triukšmo lygis vertinamas pagal ekvivalentinį garso slėgio lygį LAeq,T ir įvertinti pagal HN33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ (Žin., 2011, Nr.75-3638) reikalavimais bei joje pateiktais ribiniais ekvivalentinio garso slėgio lygiais. Pagal higienos normą bei LR triukšmo valdymo įstatyme pateiktus laikotarpius, triukšmo lygis vertinamas dienos (7–19 val.), vakaro (19–22 val.) ir nakties (22–7 val.) metu (14 lentelė).

14 lentelė. Reglamentuojamas triukšmo lygis aplinkoje (HN 33:2011)

Objekto pavadinimas	Paros laikas, val.	Ekvivalentinis garso slėgio lygis (LAeqT), dBA	Maksimalus garso slėgio lygis (LAFmax), dBA
Gyvenamųjų pastatų (namų) gyvenamosios patalpos, visuomeninės paskirties pastatų miegamieji kambariai, stacionariųjų asmens sveikatos priežiūros įstaigų palatos	7–19	45	55
	19–22	40	50
	22–7	35	45
Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, išskyrus transporto sukeliama triukšmo	7–19	55	60
	19–22	50	55
	22–7	45	50
Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, veikiamoje transporto sukeliama triukšmo	7–19	65	70
	19–22	60	65
	22–7	55	60

Skaiciavimuose įvertintas pastatų aukštingumas, reljefas, meteorologinės sąlygos ir vietovės triukšmo absorbcinės savybės. Teritorija, kurioje atliekami triukšmo skaičiavimai yra dalinai užstatyta, todėl esami ir planuojami pastatai veikia kaip triukšmo sklaidimo barjerai (18 pav.). Todėl visi esami ir planuojami statiniai buvo įvertinti triukšmo skaičiavimo modelyje, kurių aukštis svyruoja nuo 3-7 metrų aukščio.

18 pav. Analizuojamos teritorijos pastatų erdvinis modelis

Ataskaitoje pateikiami tik dienos ir paros triukšmo sklaidos žemėlapiai, nes vakaro ir nakties metu nagrinėjamoje teritorijoje transportas ar kiti reikšmingi triukšmo šaltiniai nedirba.

Triukšmo modeliavimo rezultatas ir akustinės situacijos įvertinimas pagal HN 33:2011

Prognozuojama akustinė situacija be fono

Detalūs (dienos ir Ldvn) prognozuojamos situacijos triukšmo sklaidos žemėlapiai pateikti 5 priede.

15 lentelė. Prognozuojamos akustinės situacijos be foninių triukšmo šaltinių apskaičiuoti triukšmo lygiai prie artimiausių saugotinių aplinkų

Namo adresas	Skaiciavimo vieta	Skaiciavimo aukštis	Ldiena, dB(A)	Ldvn, dB(A)
Pramonės g. 14	Saugotina aplinka	1,5 m	43,5	40,5
Pramonės g. 7	Saugotina aplinka	1,5 m	36,2	<35
Plane Nr. 11A	Saugotina aplinka	1,5 m	<35	<35
Reglamentuojamas ekvivalentinis garso slėgio lygis (LAeqT), dBA Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, išskyrus transporto sukeliama triukšmo			55	

Atlikus išsamų triukšmo modeliavimą nustatyta, jog planuojama ūkinė veikla artimiausioms gyvenamosioms aplinkoms triukšmo atžvilgiu reikšmingos neigiamos įtakos neturės. Triukšmo lygis neviršys HN 33:2011 nustatytų ribinių verčių, tiek dėl pramoninio pobūdžio tiek dėl transporto sukeliama triukšmo.

Akustinė situacija, tik fonas

Detalūs (dienos ir Ldvn) prognozuojamos situacijos triukšmo sklaidos žemėlapiai nuo foninio triukšmo šaltinio pateikti ataskaitos **5 priede**.

skaičiavimais nustatyta, kad šiuo metu prie artimiausių gyvenamųjų pastatų esančių šalia rajoninės reikšmės kelio 4505 (Tauragė-Vališķiai-Sakalinė), nustatyti triukšmo lygio viršijimai dienos ir paros metu (triukšmo lygiai pateikti 16 lentelėje).

16 lentelė. Akustinė situacija tik nuo foninio triukšmo šaltinio – rajoninės reikšmės kelio Nr. 4505, apskaičiuoti triukšmo lygiai prie artimiausių saugotinių aplinkų

Namo adresas	Skaičiavimo vieta	Skaičiavimo aukštis	Ldiena, dB(A)	Ldvn, dB(A)
Pramonės g. 14	Saugotina aplinka	1,5 m	72,6	73,3
Pramonės g. 7	Saugotina aplinka	1,5 m	61,3	62,1
Plane Nr. 11A	Saugotina aplinka	1,5 m	41,5	43,9
Reglamentuojamas ekvivalentinis garso slėgio lygis (LAeqT), dBA Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, veikiamoje transporto sukeliama triukšmo			65	

Prognozuojama akustinė situacija su fonu

Detalūs (dienos ir Ldvn) prognozuojamos situacijos triukšmo sklaidos žemėlapiai su foniniais triukšmo šaltiniais pateikti ataskaitos **5 priede**.

Projektinės situacijos su fonu triukšmo skaičiavimais nustatyta, kad šiuo metu prie artimiausių gyvenamųjų pastatų esančių šalia rajoninės reikšmės kelio 4505 (Tauragė-Vališķiai-Sakalinė), nustatyti triukšmo lygio viršijimai dienos ir paros metu (triukšmo lygiai pateikti 16 lentelėje).

17 lentelė. Prognozuojama akustinė situacija su foniniais triukšmo šaltiniais, apskaičiuoti triukšmo lygiai prie artimiausių saugotinių aplinkų

Namo adresas	Skaičiavimo vieta	Skaičiavimo aukštis	Ldiena, dB(A)	Ldvn, dB(A)
Pramonės g. 14	Saugotina aplinka	1,5 m	72,6	73,3
Pramonės g. 7	Saugotina aplinka	1,5 m	61,3	62,1
Plane Nr. 11A	Saugotina aplinka	1,5 m	41,5	43,9
Reglamentuojamas ekvivalentinis garso slėgio lygis (LAeqT), dBA Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, veikiamoje transporto sukeliama triukšmo			65	

Triukšmo lygiai ties 12A PŪV ir 12B sklypų ribomis

Į įmonę atvykstantis/išvykstantis lengvasis ir sunkusis transportas numatomas per 12B sklypą, todėl triukšmas yra viršijamas už sklypo 12A ribų. Už abiejų kartu 12A ir 12B sklypų ribų triukšmo lygio ribinės vertės nėra viršijamos.

18 lentelė. PŪV skleidžiamas triukšmas prie PŪV ir 12B sklypų ribų (SAZ nustatymui)

Skaičiavimo vieta, sklypo ribų pusė		Skaičiavimo aukštis, m	Ldiena, dBA	Ldvn, dBA
12A (PŪV) sklypas	Vakarinė	1,5	52	49
	Šiaurinė	1,5	54,5	51,5
12 B sklypas	Rytinė	1,5	51	48
	Pietrytinė	1,5	53,1	5,1
Ribinės vertės			55	-

Atsižvelgiant į tai, kad triukšmo lygio ribinės vertės pagal HN 33:2011 gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, išskyrus transporto sukeliama triukšmą nėra viršijamos už 12A (PŪV) ir 12B sklypų ribų, rekomenduojama SAZ sutapatinti su šių sklypų ribomis.

- ▶ Įgyvendinus planuojamą veiklą, dominuojantis triukšmo šaltinis aplinkoje liks foninis triukšmas, kurį sukuria rajoninės reikšmės kelias 4505 (Tauragė-Vališkiiai-Sakalinė). Apskaičiuotas triukšmo lygis nuo PŪV be foninių triukšmo šaltinių artimiausiose gyvenamosiose aplinkose atitiks pagal HN 33:2011 gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje. Didžiausias triukšmo lygis dienos metu sieks 43,5 dBA, tuo tarpu ribinė vertė yra 55 dBA.
- ▶ Vertinant akustinę situaciją po projekto įgyvendinimo su visais foniniais triukšmo šaltiniais, daroma išvada, kad triukšmo lygiai ties artimiausiomis gyvenamosiomis aplinkomis ir pastatų fasadais nepakis. Aplinkoje dominuos valstybinės reikšmės kelyje važiuojantis autotransportas. Planuojama ūkinė veikla, triukšmo lygio viršijimams įtakos neturi.

4.5 Vibracija

- ▶ Vibracija – kieto kūno pasikartojantys judesiai apie pusiausvyros padėtį. Vibracija perduodama per stovinčio, sėdinčio ar gulinčio žmogaus atramos paviršius į jo kūną. Žmogaus sveikatai pavojingos vibracijos dydžiai reglamentuojami higienos normomis HN 50:2003. Ši higienos norma nustato visą žmogaus kūną veikiančios vibracijos didžiausius leidžiamus dydžius gyvenamosiose, specialiosiose ir visuomeninėse patalpose, kuriose žmonės veikia arba gali veikti visą žmogaus kūną veikianti vibracija, ir taikoma šios vibracijos poveikiui visuomenės sveikatai vertinti.
- ▶ Esamai ūkinei veiklai visą žmogaus kūną veikianti vibracija gyvenamosiose, specialiosiose ir visuomeninėse patalpose įvertinama matavimo ir (ar) papildomo skaičiavimo būdu taikant Lietuvos standarto LST ISO 2631-1:2004 nuostatas. Toks tikslus kiekybinis įvertinimas matavimo būdu taikomas tik išskirtiniais atvejais, esant akivaizdiems vibracijos poveikio požymiams. Planuojamai ūkinei veiklai įprastais atvejais potenciali juntama bendroji vibracija analizuojama kokybiniu aprašomuoju, palyginimo būdu.
- ▶ PŪV nenustatyti vibracijos poveikio gyvenamajai aplinkai požymiams kadangi PŪV veikloje nebus naudojami didelę vibraciją keliantys įrenginiai, o artimiausias gyvenamasis namas yra už 33 m nuo sklypo ribos.

4.6 Biologinės taršos susidarymas ir jos prevencija.

Analizuojamo objekto eksploatacijos metu biologinės taršos susidarymas nenumatomas. Priimamos ir tvarkomos atliekos ne bioskaidžios, be bioskaidžių atliekų priemaišų.

4.7 Planuojamos ūkinės veiklos pažeidžiamumo rizika dėl ekstremaliųjų įvykių, situacijų bei jų tikimybė ir jų prevencija.

PŪV pastatas yra prie Pramonės gatvės. Įvažiavimo į kiemą vartų ir keliuko plotis didesnis nei 3,5 m. Gaisro gesinimo automobiliai netrukdomai gali privažiuoti prie pastato ir prie išorės gaisrų gesinimo kelių. Atstumas iki gaisrinės 1,5 km. Gaisrų gesinimui naudojamas vanduo iš 100 metrų atstumu esančių hidrantų.

Statinio atsparumo ugniai laipsnis – III, gaisro apkrovos kategorija – 3, statinio konstrukcijų atsparumas ugniai – K3, statinio (patalpų) ir išorinių įrenginių kategorijos pagal sprogimo gaisro pavojų – Cg. Statinyje įrengta automatinė gaisrinė signalizacija. Vidaus gaisrinio vandentiekio sistema nebūtina. PŪV kiemo teritorijoje prie pastato įrengtas priešgaisrinis skydas, kurį sudaro: gesintuvai, kastuvai, kibirai, nedegus audeklas. Sorbentų atsargų (specialaus sorbento, smėlio ar pjuvenų) numatoma nuolat palaikyti tiek ENTP demontavimo patalpose tiek ENTP priėmimo ir laikymo aikštelėje. Sorbentas laikomas spec. konteineriulyje ir reikalui esant naudojamas galimiems pavojingų skysčių (kuro, tepalų) nutekėjimams surinkti ir jų plitimui į aplinką lokalizuoti. Įvykus gausiam pavojingų skysčių išsiliejimui, Paviršinių nuotekų valymo įrenginyje (naftos produktų gaudyklėje) numatyta įrengti avarinį uždorį. Naftos produktų storiui gaudyklėje pasiekus maksimalią leistiną ribą plūdė uždaro nuotekų ištekėjimo vamzdį iš naftos gaudyklės, taip apsaugoma nuo naftos produktų ištekėjimo į aplinką. Atliekos nebus kraunamos į rietuves, o laikomos konteineriuose. Konteineriai sukraunami vienu aukštu. Griūčių pavojaus toks atliekų laikymo būdas nesudaro.

Siekiant išvengti gaisrų sukeltos avarinės situacijos, o jai įvykus, sušvelninti padarinius įmonėje, parengta priešgaisrinės saugos instrukcija, su kuria supažindinti pasirašytinai visi įmonės darbuotojai.

Galimų avarių ir gaisrų priežastys galimos dėl žmogiškojo ir technologinio faktoriaus. Jų tikimybė nėra didelė. Saugaus darbo užtikrinimui privaloma laikytis technologinio reglamento normų ir įrengimų eksploataavimo instrukcijos, darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų reikalavimų. Administracijos, darbų saugos ir kitų atsakingų darbuotojų

nuolatinė kontrolė ir priežiūra mažina avarinės situacijos susidarymo galimybę. Laikantis visų saugumo reikalavimų ekstremalių įvykių tikimybė minimali.

4.8 Profesinės rizikos veiksniai

Pagrindiniai profesinės rizikos veiksniai yra šie:

- Fizikinių veiksnių sukeliama pavojai;
- Cheminių medžiagų sukeliama pavojai;
- Pavojai, susiję su paslydimu ir griuvimu;
- Pavojus, susijęs su gamybos metu naudojamais įrengimais;
- Pavojai dėl transporto eismo;
- Pavojai dėl ergonominių veiksnių ir mikroklimato.

Pagrindinės sveikatos išsaugojimo priemonės:

- Darbuotojų aprūpinimas asmeninėmis apsaugos priemonėmis (Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatai (Žin., 1998, Nr. 43-1188).
- Periodiniai sveikatos patikrinimai (Asmenų, dirbančių galimos profesinės rizikos sąlygomis (kenksmingų veiksnių poveikyje ir pavojingą darbą), privalomo sveikatos tikrinimo tvarka (Žin., 2000, Nr. 47-1365).
- Darbuotojų savalaikis instruktažas.
- Detaliau profesinės rizikos veiksniai neanalizuoti.

4.9 Psichologiniai veiksniai

Psichinė sveikata apibrėžiama, kaip jausmų, pažintinės, psichologinės būsenos, susijusios su individo nuotaika ir elgesiu, visuma. Psichinę sveikatą dėl PŪV gali įtakoti stresas ir konfliktai.

Analizuoti veiksniai, galintys sukelti stresą ir konfliktus:

- Veiklos įtakojami rizikos veiksniai, jų mastas, kvapų pajautimas, objekto matomumas, jo keliamo triukšmo girdimumas. Kvapai, tarša ir triukšmas analizuoti kiekybiniu metodu, rizikos visuomenės sveikatai grėsmės nenustatytos.
- Vizualinis poveikis: Vizualinis poveikis nebus išskirtinis, pramoniniai pastatai statomi pramoninėje teritorijoje.

Teritorijos tinkamumas veiklos vystymui

- PŪV teritorija neprieštaruoja savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniams;
- PŪV teritorija nepriklauso rekreacinei zonai, joje nėra saugotinių kraštovaizdžio objektų, vandens telkinių, visuomeninės paskirties objektų;
- Teritorijos naudojimo būdas nesikeičia.

Nežinojimas.

- Informacijos stoka, nepasitikėjimas veikla, nežinojimas apie planuojamos veiklos pobūdį, apimtis, galimą poveikį aplinkai gali sukelti gyventojų nepasitenkinimą ir konfliktus su veiklos vykdytoju. Ši problema sprendžiama susitikimo su visuomene metu, kuomet pristatoma PVSU ataskaita.

Demografiniai pokyčiai

- PŪV poveikis demografijos pokyčiams neprognozuojamas.
- Kiti, sunkiai nustatomi veiksniai.
- Tai gali būti asmeninis subjektyvus nusiteikimas, kuris yra sunkiai prognozuojamas ir dar sunkiau nustatomas jo priežastis.

Išvados

- Nenustatytos objektyvios priežastys, galinčios įtakoti gyventojų psichologinį nepasitenkinimą. Daugelis vertintų ir psichologinį susierzinimą galinčių įtakoti veiksnių yra nedidelio masto.
- Visuomenės psichologinis nepasitenkinimas planuojama veikla yra mažai tikėtinas

5 NEIGIAMĄ POVEIKŲ VISUOMENĖS SVEIKATAI MAŽINANČIOS PRIEMONĖS

Planuojama ūkinė veikla – atliekų tvarkymas iš esmės yra aplinkos taršą, automobilių pavojingomis ir nepavojingomis atliekomis, mažinanti veikla. Tinkamai išardžius ir išrūšiuvus atliekas yra mažinami sąvartnyuose šalinamų atliekų kiekiai, skatinamas pakartotinis detalių iš ENTP naudojimas, atliekų perdirbimas (pvz. plastiko). Visos įmonėje susidaranti atliekos bus rūšiuojamos ir laikomos pagal Atliekų tvarkymo taisyklėse nustatytus reikalavimus.

Papildomos aplinkosauginės priemonės, nei numatytos Atliekų tvarkymo technologijoje (žr. 5 skyrių) ir nuotekų tvarkyme (žr. 10 skyrių), skirtos PŪV reikšmingam neigiamam poveikiui sumažinti, nerekomenduojamos.

Toliau apibendrinamos ataskaitoje pateiktos aplinkosauginės priemonės PŪV reikšmingam neigiamam poveikiui sumažinti. Informacija pateikiama 19 lentelėje.

19 lentelė. Numatytos aplinkosauginės priemonės.

Objektas	Numatytos aplinkosauginės priemonės
Požeminis vanduo, dirvožemis	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Apsaugos priemonės, mažinančios grunto ir nuotekų, o per juos ir požeminio vandens užteršimo pavojų pavojingomis atliekomis ir naftos produktais: <ul style="list-style-type: none"> - Paviršinių (lietaus) nuotekų surinkimo tinklų įrengimas. Paviršinių nuotekų valymo įrenginio – naftos produktų gaudyklės pastatymas; - Kur reikalinga PŪV teritorijoje numatoma įrengti betoninius bordiūrus, kurių pagalba paviršinių nuotekų srautai bus sureguliuoti taip, kad paviršinės nuotekos nuo PŪV teritorijos nenutekėtų ant šalia esančių teritorijų, o būtų surenkamos į paviršinių nuotekų surinkimo šulinius ir nuvedamos į naftos produktų-purvo gaudyklę bei tuo pačiu ant PŪV teritorijos nepatektų paviršinės nuotekos nuo šalia esančių teritorijų; - Valymo sistemos efektyvumui patikrinti bus įrengti paviršinių nuotekų mėginių ėmimo šuliniai (paimti nuotekų mėginius prieš ir po valymo); - Avarinio uždorio, naftos produktų gaudyklė - je įrengimas. Naftos produktų storiui gaudyklėje pasiekus maksimalią leistiną ribą plūdė uždaro nuotekų ištekėjimo vamzdį iš naftos gaudyklės, taip apsaugoma nuo naftos produktų ištekėjimo į aplinką; - Sorbentų atsargų (specialaus sorbento, smėlio ar pjuvenų) palaikymas ENTP demontavimo patalpose ir kiemo teritorijoje. Sorbentas naudojamas galimiems pavojingų skysčių nutekėjimams surinkti. - Pradėjus PŪV, bus vykdomas Poveikio požeminiam vandeniui monitoringas pagal įstatymų numatyta tvarka parengtą Poveikio požeminiam vandeniui monitoringo programą.
Oro kokybė	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dulcėtumo prevencijai, sausrų metu, PŪV kiemo teritorija, kurioje manevruoja automobiliai, bus laistoma vandeniu.
Atliekos	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Atliekų tvarkymo priemonės: <ul style="list-style-type: none"> - Visas surenkamas atliekas išrūšiuoti ir saugiai laikyti tam skirtose zonose pagal Atliekų tvarkymo taisyklėse nustatytus reikalavimus; - Atliekų griūčiai išvengti atliekos nebus kraunamos į rietuves (išskyrus padangas, kurios kraunamos į 2 m aukščio rietuvę), o laikomos konteineriuose, konteineriai sukraunami vienu aukštu; - Pavojingas atliekas laikyti, sandariose talpose; - Atliekas perduoti jas tvarkančioms įmonėms, registruotoms valstybiniame atliekas tvarkančių įmonių registre ir turinčioms pavojingų atliekų tvarkymo licencijas; - ENTP ardymo metu siekti kuo mažesnio pakartotinam naudojimui netinkamų detalių ir mazgų (atliekų) susidarymo.

Išvados

- Įgyvendinus analizuojamo objekto plėtros darbus ir vykdant tolimesnį jo eksploatavimą neigiamų aplinkos pokyčių nenumatoma: analizuojama veikla, neigiamo poveikio gyvenamajai aplinkai, triukšmo atžvilgiu

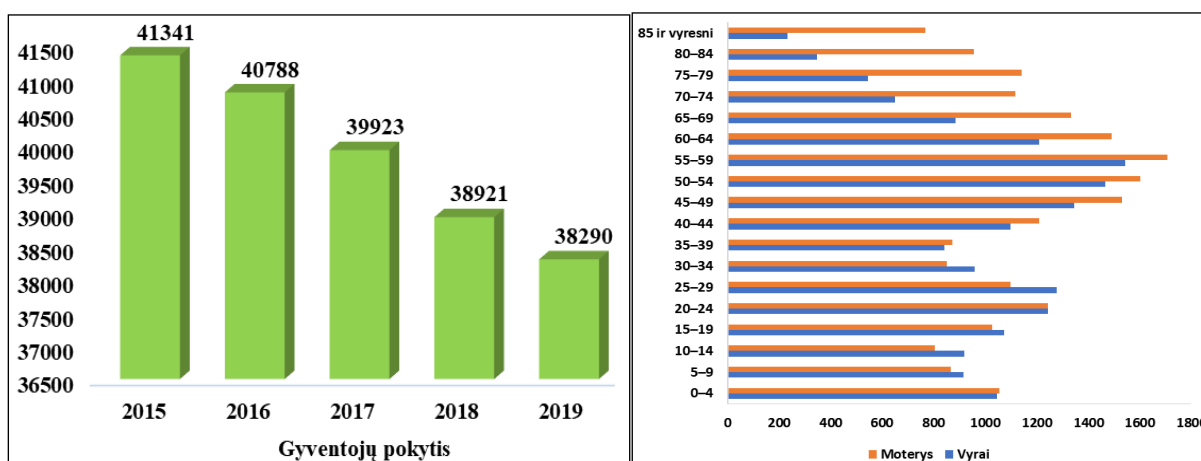
nedarys, oro teršalų koncentracijos ribinės vertės nebus viršijamos. Papildomų prevencinių priemonių, triukšmo bei oro taršos mažinimui, taikyti nereikia.

- Įgyvendinus planuojamą plėtrą nebus pažeisti aplinkos ir sveikatos apsaugos reglamentai, PŪV ir su ja siejami veiksniai neturės reikšmingo poveikio aplinkai ir visuomenės sveikatai.

6 ESAMOS VISUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLĖS ANALIZĖ

6.1 Gyventojų demografiniai rodikliai

Gyventojų skaičius. Pagal statistinius duomenis Tauragės raj. savivaldybėje 2019 metų pradžioje gyveno 38 290 gyventojų (19 paveikslas). Atsižvelgiant į 2015–2019 metų statistinius duomenis matome, jog Tauragės raj. savivaldybėje gyventojų skaičius padidėjo 8 proc., o tuo tarpu Lietuvoje gyventojų skaičius sumažėjo 4 proc. 2019 m. pradžios duomenimis, 54 proc. Tauragės raj. savivaldybėje gyventojų buvo moterys, 46 proc. – vyrai. Analizuojamoje rajono savivaldybėje didžiausia gyventojų dalis buvo darbingo amžiaus žmonės (60,7 proc.), likusieji rajono gyventojai buvo pensinio amžiaus (23,6 proc.) ir vaikai iki 15 metų amžiaus (15,7 proc.). Analizuotoje savivaldybėje 39,6 proc. gyventojų gyveno kaimiškose vietovėse, likusi dalis (60,4 proc.) gyveno Tauragės mieste.

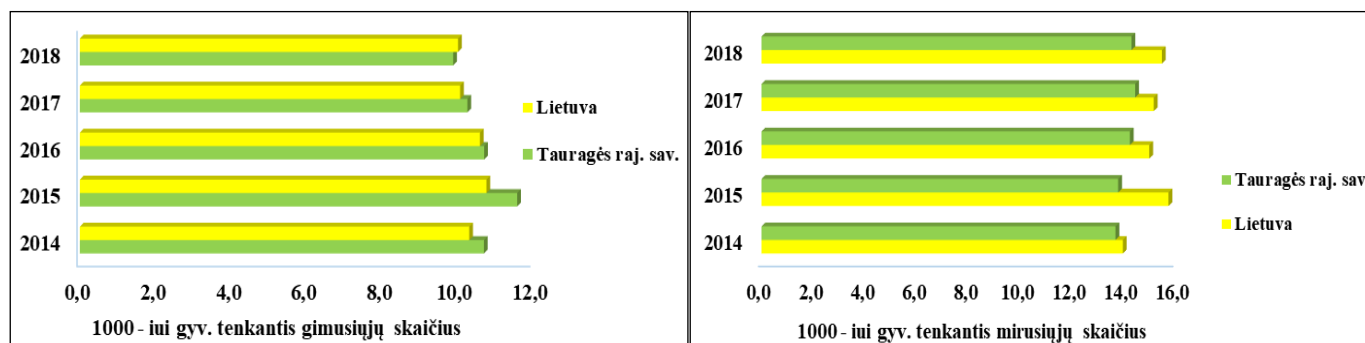

19 pav. Tauragės raj. sav. gyventojų skaičiaus pokyčiai 2015–2019 metų pradžioje; vyrų, moterų pasiskirstymas pagal amžių Tauragės raj. sav. savivaldybėje 2019 metų pradžioje

Gimstamumas. 2018 metais Tauragės raj. savivaldybėje gimė 385 naujagimiai. 1000–iui gyventojų tenkantis gimusiųjų skaičius analizuotoje savivaldybėje – 9,9 naujagimio. Lietuvoje šis rodiklis labai panašus – 10 naujagimių/1000 gyv..

Natūrali gyventojų kaita. 2018 metais Tauragės raj. savivaldybėje natūrali gyventojų kaita buvo teigiama (–5,6/1000gyv.), tai reiškia, jog rajone didesnis gimusiųjų skaičius nei mirusiųjų. Lietuvoje natūralios gyventojų kaitos tendencijos priešingos, šis rodiklis neigiamas ir mažesnis 1,4 karto (–4/1000gyv.).

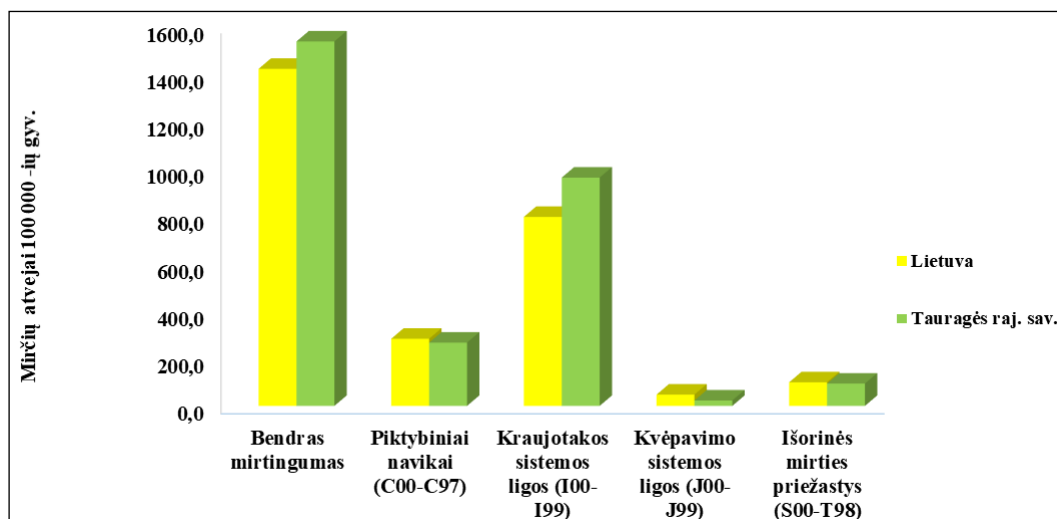
Mirtingumas. Tauragės raj. savivaldybėje 2018 metais mirė 602 asmenys. Savivaldybės mirčių skaičius 1000–iui gyventojų yra 15,5 mirčių/1000 gyv., o Lietuvoje – 14,3 mirtys/1000 gyv.

20 pav. 1000 gyventojų tenkantis gimusiųjų ir mirusiųjų skaičius Tauragės raj. savivaldybėje bei Lietuvoje

Mirties priežasčių struktūra Tauragės raj. savivaldybėje bei Lietuvoje. Tauragės raj. savivaldybėje 2018 metais bendras mirtingumas siekė 1534,7 atvejo/100 000 gyv. Didžiąją dalį mirties priežasčių kvalifikacijoje sudarė kraujotakos sistemos ligos (961,4 atvejo/100 000 gyv.), Lietuvoje 2018 metais bendras mirtingumas siekė 1419,3

atvejo/100 000 gyv., daugiausia gyventojų miršta dėl kraujotakos sistemos ligų (795,9 atvejo/100 000 gyv.). Antroje vietoje mirties priežasčių kvalifikacijoje buvo piktybiniai navikai (Tauragės raj. sav. – 266,4 atvejai/100 000 gyv., o Lietuvoje – 282,7 atvejai/100 000 gyv.). Rečiausiai fiksuojamos kvėpavimo sistemos ligos. Mirties priežasčių pokytis Tauragės raj. sav. ir Lietuvoje 100 000 gyventojų pateiktas 21 paveiksle.

21 pav. Mirties priežasčių pokytis Tauragės raj. savivaldybėje bei Lietuvoje tenkantis 100 000 gyventojų

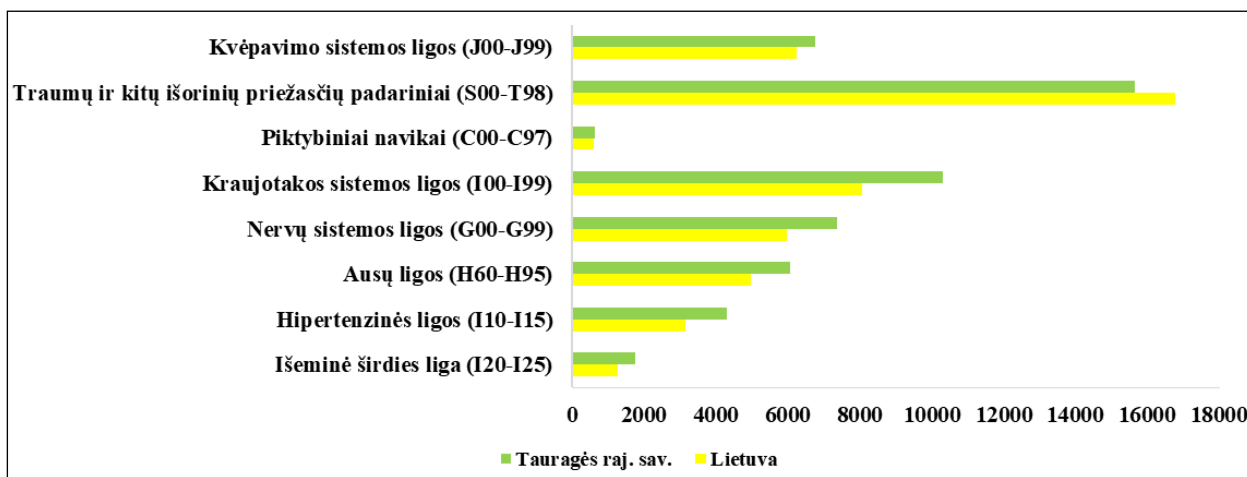
Išvada

- Išanalizavus Tauragės raj. savivaldybės bei Lietuvos demografinius rodiklius, matome, jog demografinė situacija panaši abiejuose analizuojamose teritorijose.

6.2 Gyventojų sergamumo rodiklių analizė

Atlikta Tauragės raj. savivaldybės ir Lietuvos sergamumo 100 000 – ių gyventojų rodiklių analizė. Didžiausias sergamumas analizuojamojoje savivaldybėje buvo: traumų ir kitų išorinių priežasčių padariniai (15668,9 atvejo/100 000-ių gyv.), kraujotakos sistemos ligomis (10321,7 atvejo/100 000-ių gyv.), nervų sistemos ligomis (7381,7 atvejo/100 000-ių gyv.). Mažiausias sergamumas savivaldybėje buvo piktybiniais navikais (633 atvejai/100 000-ių gyv.).

Lietuvoje sergamumo tendencijos tokios pat panašios. Didžiausių skaičių sudarė traumų ir kitų išorinių priežasčių padariniai (C00-C97) (16766,3 atvejo/100 000–ių gyv.). Panašiai pasiskirstė sergamumas kraujotakos sistemos ligomis (I00-I99) (8052,5 atvejo/100 000–iui gyv.), kvėpavimo sistemos ligų (J00-J99) (kvėpavimo sistemos ligos, sergamumas pneumonija, sergamumas astma, sergamumas lėtinėmis obstrukcinėmis plaučių ligomis) (6232,5 atvejo/100 000–iui gyv.). Mažiausias sergamumas Lietuvoje - piktybiniais navikais (C00-C97) (593,6 atvejo/100 000–iui gyv.).

22 pav. Sergamumo rodiknis 100 000-ūi gyventojų Lietuvoje bei Tauragės raj. savivaldybėje 2017 metais

Išvada

- Išanalizavus Tauragės raj. savivaldybės bei bendruosius Lietuvos sergamumo rodiklius, matome, jog pagrindinės sergamumo tendencijos yra panašios, skiriasi tik atvejų skaičius.

6.3 Rizikos grupių nustatymas

Populiacija — tai žmonių grupių, kurios skiriasi savo jautrumu žalingiems sveikatai veiksniams, visuma. Žmonių grupės jautrumą sveikatai darantiems įtaką veiksniams lemia keli faktoriai: amžius, lytis, esama sveikatos būklė. Atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, išskiriama viena ar kelios rizikos grupės, patiriančios planuojamos ūkinės veiklos poveikį ir jų sąlygotų aplinkos pokyčių ekspoziciją bei esančios jautresnės už likusią populiacijos dalį.

PŪV artimiausioje gretimybėje gyvenančių žmonių tarpe jautriausi yra:

- vaikai (visų gyventojų tarpe vaikai sudaro ~15,7 %),
- vyresnio amžiaus žmonės (visų gyventojų tarpe vyresni (>60 m.) gyventojai sudaro beveik 23,6 %),
- visų amžiaus grupių nusiskundimų dėl sveikatos turintys žmonės (visų gyventojų tarpe nusiskundimų dėl sveikatos turintys žmonės sudaro ~2,84 %).

Taigi, rizikos grupes sudaro gretimybėje gyvenantys žmonės: vaikai ir vyresnio amžiaus žmonės bei visuomeninius pastatus lankantys žmonės. Šių grupių atstovai galėtų jautriau reaguoti į pakitusios aplinkos ir/ar gyvenamosios rodiklius.

Rizikos grupių įvertinimas atliekamas 500 metrų spinduliu nuo analizuojamos veiklos ribos. Šioje teritorijoje yra 25 gyvenamosios paskirties pastatai (20 lentelė).

20 lentelė. Rizikos grupės nustatymas

Atstumas nuo sklypų ribos	Pastatų skaičius	Bendras žmonių skaičius ⁵	Tame tarpe rizikos grupės žmonių
0-100 m	1	3	1 vaikas; 1 gyv. > 60 m.; 0 sveikatos sutrikimų turinčių asmenų.
100-300 m	1	3	1 vaikas; 1 gyv. > 60 m.; 0 sveikatos sutrikimų turinčių asmenų.
300 – 500 m	23	69	11 vaikų; 16 gyv. > 60 m.; 0 sveikatos sutrikimų turinčių asmenų.

⁴ Sergamumo procentas, išminusavus vyresnio amžiaus gyventojus

⁵ Priimta, kad viename name gyvena 3 gyventojai

6.4 Planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatos būklei

- ▶ PŪV analizuojamojoje poveikio zonoje iki 500 m yra 25 gyvenamieji namai, kuriuose vidutiniškai galėtų gyventi iki 75 gyventojų, o rizikos grupei priklausančių gali būti apie 30 žmonių. Teršalų koncentracija ties artimiausia gyvenamąja aplinka Pramonės g. 14 bus mažesnė nei 0,003 RV, t.y. jų dozė bus ženkliai mažesnė už 1 (žiūr. 10 lentelę) ir atitinka gyventojų sveikatos apsaugai keliamus reikalavimus. Triukšmo poveikis Pramonės g. 14 gyventojams yra nustatytas dėl Pramonės g. važiuojančio transporto, PŪV neįtakoja triukšmo padidėjimo gyvenamajai aplinkai. Kita artimiausia gyvenamoji aplinka nepapuoia į PŪV veiksmų poveikio zoną.
- ▶ Nustatyta, kad PŪV sąlygojami veiksniai atitinka gyventojų sveikatos apsaugai keliamus reikalavimus. Aplinkos oro, triukšmo, dirvožemio ir vandens tarša, galinti įtakoti gyventojų sveikatą nenustatyta. Nenustatyta jokia kitų veiksmų rizika, galinti turėti neigiamą poveikį žmonių sveikatai ir padidinti jų sergamumą.

7 POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO METODŲ APRAŠYMAS

PVSV atliktas vadovaujantis Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodiniai nurodymais, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. V-491. Atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą buvo naudoti kiekybiniai ir kokybiniai aprašomieji vertinimo metodai. Reikšmingiausi planuojamos ūkinės veiklos veiksniai — triukšmas, tarša – įvertinti kiekybiškai, kiti veiksniai įvertinti kokybiniu aprašomuoju būdu. Detaliau vertinimo metu naudoti metodai aprašyti prie kiekvieno vertinimo veiksmio. Vertinant vietovės demografinius bei sveikatos rodiklius buvo naudotasi Lietuvos statistikos departamento, Higienos instituto Sveikatos informacijos centro pateiktais statistiniais duomenimis, kuriais remiantis atlikta visuomenės sveikatos būklės analizė. Poveikis sveikatai nagrinėjamas visuomenei, kuri gyvena ūkinės veiklos poveikio zonoje.

8 Galimi vertinimo netikslumai ar kitos vertinimo prielaidos

Rengiant analizuojamo objekto poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitą neįžymūs galimi netikslumai ir klaidos gali pasitaikyti:

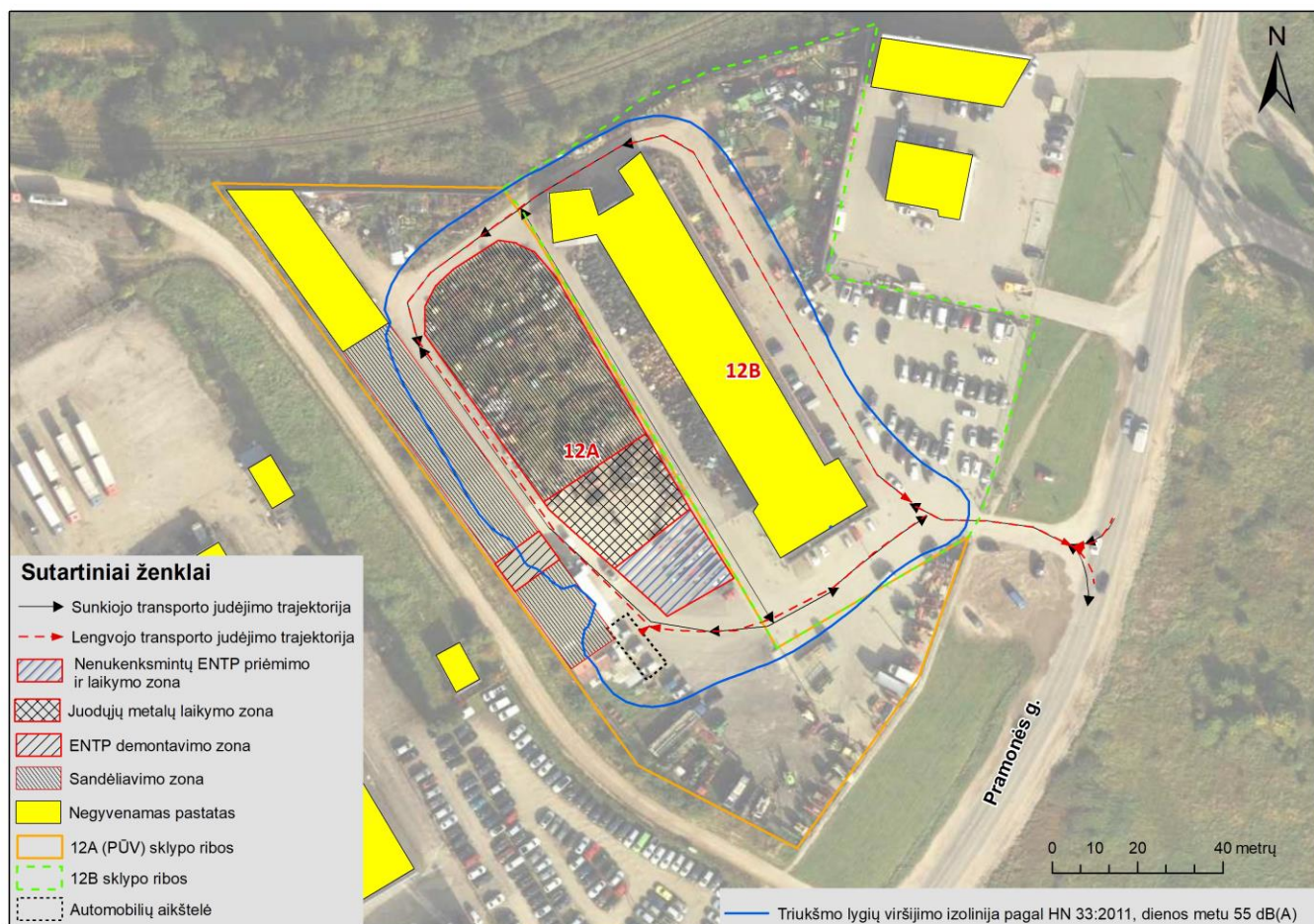
- ▶ Įvertinant atstumą nuo analizuojamo objekto iki kitų, ataskaitos rengimo metu, vertinamų objektų (įvertintų atstumų galima paklaida minimali).
- ▶ Įvertinant gyventojų demografinius rodiklius, galimi kai kurie gyventojų skaičiaus netikslumai dėl pokyčių nuo paskutinio vykdyto gyventojų visuotinio surašymo.
- ▶ Duomenų bazių (regia.lt; tpdris.lt) duomenys naudoti ataskaitos rengimo laikotarpiu ir kiekviename tolimesniame laikotarpyje duomenys gali keistis ir neatitikti ataskaitoje pateiktų.

9 POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO IŠVADOS

Ataskaitoje analizuoti PŪV veiksniai, galintys tyrėti neigiamą poveikį visuomenės sveikatai: veiksniai, kurie turi reglamentuotas ribines vertes: triukšmas, vibracija, oro tarša, tarša kvapais, dirvožemio ir vandens tarša ir veiksniai, kurių ribinės vertės nėra reglamentuotos: psichologiniai veiksniai, ekstremalių situacijų veiksniai. Pateikiamos šios išvados:

- ▶ **Oro tarša.** Iš PŪV išmetamų teršalų kiekis yra labai nedidelis (~8 kg/metus iš metalo pjaustymo ir dar ~12 kg/metus iš automobilių transporto ir autokrautuvo). Sumodeliuota oro teršalų sklaida atmosferos pažemio sluoksnyje. Modeliavimas parodė, kad PŪV sąlygojama oro teršalų koncentracija aplinkos ore su fonine tarša sudaro: anglies monoksido 8 val. koncentracija aplinkos ore sudaro 217,053 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (0,0217 ribinės vertės (RV)), azoto oksidų 1 val. - 7,458 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (0,0373 RV), azoto oksidų 1 metų – 6,150 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (0,1538 RV), geležies oksidų paros – 0,213 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (0,0053 RV). Teršalų koncentracija ties artimiausia gyvenamąja aplinka Pramonės g. 14 bus mažesnė nei 0,003 RV, t.y. jų dozė bus ženkliai mažesnė už 1 (žiūr. 10 lentelę) ir atitinka gyventojų sveikatos apsaugai keliamus reikalavimus. Atsižvelgiant į modeliavimo rezultatus, galima teigti, kad jokio pavojaus, kad dėl PŪV teršalų koncentracijos aplinkos ore galėtų priartėti prie leistinų ribinių verčių nėra.

- ▶ **Kvapai.** Planuojama ūkinė veikla nenumato jokių technologinių procesų, kurių metu į aplinkos orą būtų išmetamos cheminės medžiagos, kurios turi kvapo slenkstį, nustatytą pagal 2007 m. gegužės 10 d. įsigaliojusią higienos norma HN 35:2007 „Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatų patalpų ore“. PŪV neturės poveikio aplinkos oro taršai nemaloniais kvapais.
- ▶ **Nuotekos.** PŪV veiklos metu gamybinės nuotekos nesusidarys. Buitinės nuotekos – iš administracinių - buitinių patalpų sanitarinių mazgų. Įmonės darbuotojai naudojami ir toliau planuojama naudosis gretimame sklype adresu Pramonės g. 12B, Tauragė esančios įmonės UAB „Tauragės agrotechnika“ buitinėmis patalpomis, iš kurių buitinės nuotekos patenka į Tauragės miesto centralizuotus buitinių nuotekų tinklus, eksploatuojamus UAB „Tauragės vandenys“. Paviršinės nuotekos kiemo teritorijoje, kurioje numatoma laikyti atliekas, yra padengta kieta, vandeniui nepralaidžia asfalto ir betono danga. PŪV teritorijoje numatoma įrengti betoninius bordiūrus, kurių pagalba paviršinių nuotekų srautai bus sureguliuoti taip, kad paviršinės nuotekos nuo PŪV teritorijos nenutekėtų ant šalia esančių teritorijų, o būtų surenkamos į paviršinių nuotekų surinkimo šulinius ir nuvedamos į naftos produktų-purvo gaudyklę bei tuo pačiu ant PŪV teritorijos nepatektų paviršinės nuotekos nuo šalia esančių teritorijų. Valymo sistemos efektyvumui patikrinti bus įrengti paviršinių nuotekų mėginių ėmimo šuliniai (paimti nuotekų mėginius prieš ir po valymo).
- ▶ **Triukšmas.** PŪV triukšmą mažinančios priemonės nėra rekomenduojamos, kadangi triukšmo ribinės vertės pagal HN 33:2011 gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų aplinkoje (išskyrus transporto sukeliama triukšmo) atitinka nustatytas ribines vertes ir triukšmo lygis gyvenamojoje aplinkoje po projekto įgyvendinimo nepadidės. Triukšmo lygio viršijimą artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje įtakoja tik rajoninės reikšmės keliu 4505 (Tauragė-Vališķiai-Sakalinė) važiuojantis transportas. PŪV nėra šio triukšmo šaltinio valdytojas. Triukšmo lygis už 12A (PŪV) ir 12B sklypų ribų neviršija nustatytos ribinės vertės HN 33:2011 Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų aplinkoje išskyrus transporto sukeliama triukšmą.

23 pav. PŪV ir viršnorminio triukšmo izolinija

- **Vibracija.** Įvertinant PŪV veiklos ypatumus, o taip pat, kad artimiausi gyvenamieji pastatai yra pakankamai nutolę (52 m ir didesniu atstumu nuo PŪV sklypo ribų; pvz. triukšmo modeliavimo rezultatai rodo, kad PŪV triukšmas tokiu atstumu nebus juntamas, o vibracija įprastu atveju nesklinda taip toli, kaip garsas) neigiamas vibracijos poveikis dėl PŪV nenumatomas.
- **Kiti veiksniai.** Nenustatytos objektyvios priežastys, galinčios įtakoti gyventojų psichologinį nepasitenkinimą. Daugelis vertintų ir psichologinį susierzinimą galinčių įtakoti veiksnių yra nedidelio masto. Visuomenės psichologinis nepasitenkinimas planuojama veikla yra mažai tikėtinas. Nenustatyta jokia kitų veiksnių rizika, galinti turėti neigiamą poveikį žmonių sveikatai ir padidinti jų sergamumą.

10 REKOMENDUOJAMA SANITARINĖ APSAUGOS ZONA

Sanitarinė apsaugos zona SAZ – aplink stacionarų taršos šaltinį arba kelis šaltinius esanti teritorija, kurioje dėl galimo neigiamo vykdomos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai galioja įstatymais ar Vyriausybės nutarimais nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

Sanitarinėse apsaugos zonose draudžiama: statyti gyvenamuosius namus, sporto įrenginius, vaikų įstaigas, mokyklas, medicinos įstaigas, sanatorijas ir profilaktoriumus bei kitas panašias įstaigas, taip pat įrengti parkus.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; galiojanti suvestinė redakcija nuo 2018-08) XIV skyriumi „Gamybinių ir komunalinių objektų sanitarinės apsaugos ir taršos poveikio zonos“ planuojamai veiklai galioja 300 m SAZ. SAZ ribos įmonei nebuvo nustatytos ir įregistruotos.

SAZ ribos gali būti mažinamos, kai:

- įgyvendinus žmonių sveikatos saugos ir aplinkos apsaugos priemones, atlikus taršos tyrimus gyvenamojoje aplinkoje, įvertinus ūkio subjekto monitoringo (stebėsenos) duomenis, nustatyta, kad gyvenamojoje aplinkoje ir/ar rekreacinėje teritorijoje tarša ne didesnė kaip nustatyta teisės norminiuose aktuose;

- ▶ ekvivalentiniai akustinio triukšmo lygiai atitinkamu paros laiku, taip pat vibracijos, ultragarso, nejonizuojančiosios spinduliuotės leidžiami lygiai gyvenamojoje aplinkoje ir/ar rekreacinėje teritorijoje ne didesni kaip nustatyti teisės norminiuose aktuose ar kritinių grupių narių SAZ ribose per metus gaunama efektinė dozė mažesnė kaip 0,2 mSv;
- ▶ įgyvendinta mažiausiai aplinką veikianti technologija arba mažiausiai aplinką veikiantis gamybos būdas.“

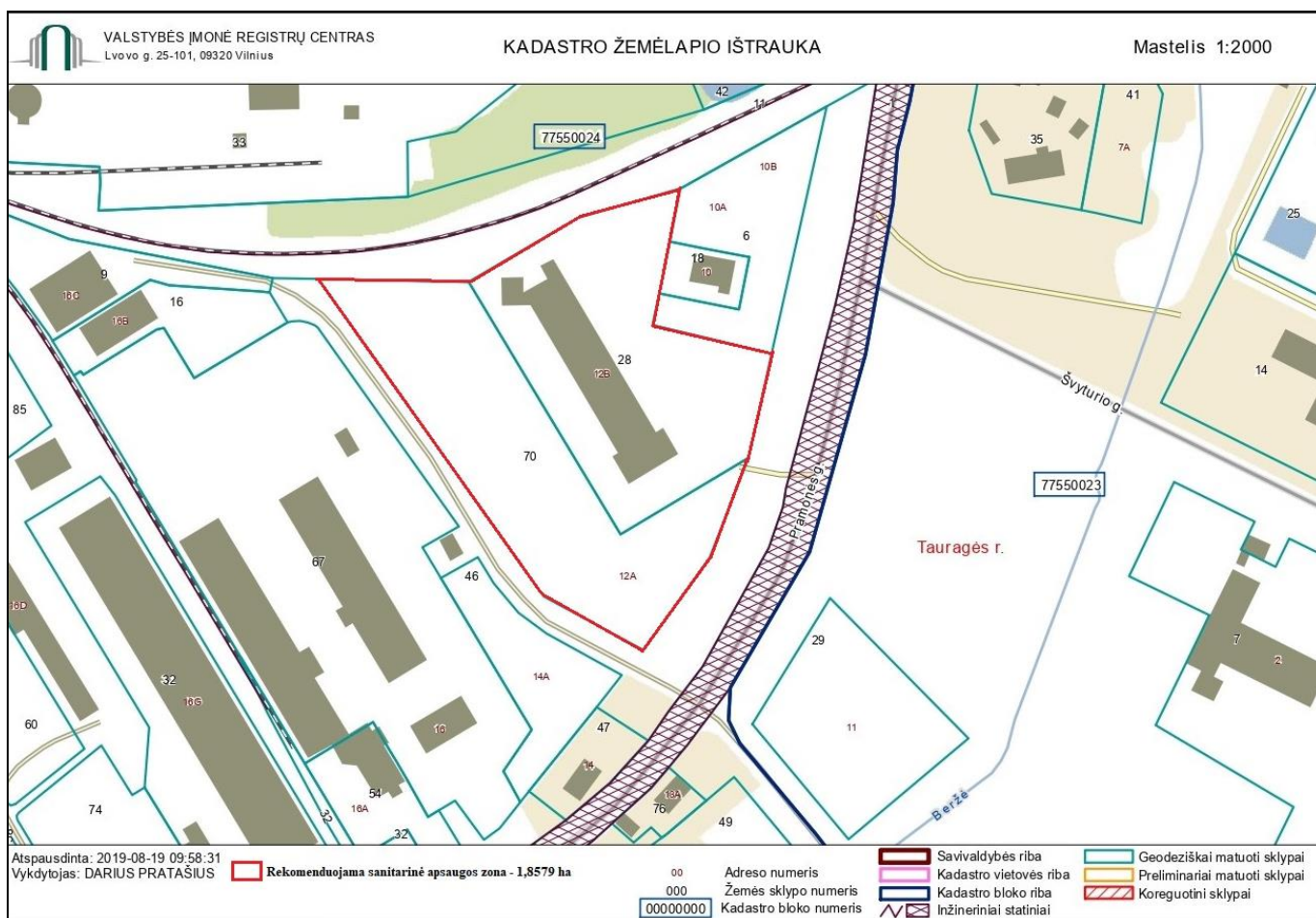
SAZ ribos turi būti tokios, kad taršos objekto keliami cheminė, fizikinė aplinkos oro tarša, tarša kvapais ar kita tarša, kurios rodiklių ribinės vertės reglamentuotos teisės norminiuose aktuose, už SAZ ribų neviršytų teisės norminiuose aktuose gyvenamajai aplinkai ir (ar) visuomeninės paskirties pastatų aplinkai nustatytų ribinių taršos vėrcių. SAZ ribos nustatomos apie stacionarius taršos šaltinius.

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitoje pateiktais fizinės ir cheminės taršos skaičiavimais ir vertinimo išvadomis (žiūr. 9 sk.) pagrindžiame, kad įmonės ūkinės veiklos **SAZ ribų dydis gali būti sutapatinamas su 12 A ir 12 B sklypų ribomis.**

Į rekomenduojamą sanitarinę apsaugos zoną patenka 2 sklypai, kurių kadastriniai numeriai bei rekomenduojamo SAZ plotai pateikti 21 lentelėje. Sanitarinės apsaugos zonos žemėlapis pateiktas 9 ataskaitos priede. Sanitarinėje apsaugos zonoje nėra nei gyvenamosios paskirties pastatų, nei visuomeninės paskirties objektų.

21 lentelė. Į rekomenduojamą sanitarinę apsaugos zoną patenkantys sklypai, jų kadastriniai numeriai ir plotai

Nr.	Į rekomenduojamą SAZ patenkantys sklypai, jų kadastriniai numeriai	Sklypo plotas	SAZ užimamas plotas sklype
1.	7755/0024:70	0,9227 ha	0,9227 ha
2.	7755/0024:28	0,9352 ha	0,9352 ha
Viso rekomenduojamos SAZ plotas:			1,8579 ha

24 pav. Rekomenduojama sanitarinė apsaugos zona

11 REKOMENDACIJOS DĖL POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO STEBĖSENOS, EMISIJŲ KONTROLĖS

Požeminio vandens užtešimo prevencijai, vadovaujantis Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatais, 2009-09-16 patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-546, UAB „Autolista“ planuoja teikti paraišką Taršos leidimui gauti. Kartu su paraiška bus teikiama derinimui parengta Poveikio požeminiam vandeniui monitoringo programa. Požeminio vandens tyrimai bus atliekami iš karto, pradėjus PŪV.

12 LITERATŪRA IR INFORMACIJOS ŠALTINIAI

1. Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2008 m. liepos 10 d. įsakymo Nr. AV-112 „Dėl Foninio aplinkos oro užterštumo duomenų naudojimo ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui įvertinti rekomendacijų patvirtinimo“;
2. EMEP/CORINAIR Emission Inventory Guidebook 2007:<http://www.eea.europa.eu/publications/EMEP/CORINAIR5/page019.html>).
3. EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook, 4.B Animal Husbandry and Manure Management GB2009 update June2010.pdf;
4. Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos metodiką (anglų kalba – EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook, 4.B Animal Husbandry and Manure Management GB2009 update June2010.pdf);
5. Lietuvos higienos norma HN 35:2007 „Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatų patalpų ore“, patvirtinta Sveikatos apsaugos ministro 2007 m. gegužės 10 d. Nr. V-362, Žin. 2007-05-19, Nr. 55-2162; 2008 m. gruodžio 5 d. Nr. V-1191, Žin. 2008-12-18, Nr. 145-5858;
6. Lietuvos Respublikos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatos vertinimo atlikimo atvejų nustatymo ir tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo, patvirtinta 2011 m. gegužės 13 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V – 474 (Žin. 2011, Nr. 61–2923);
7. Lietuvos standartas LST ISO 9613-2:2004 (atitinka ISO 9613-2) „Akustika. Atviroje erdvėje sklindančio garso silpninimas. 2 dalis. Bendrasis skaičiavimo metodas“;
8. Lietuvos statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos vyriausybės duomenys: <http://www.stat.gov.lt>;
9. Lietuvos sveikatos informacinės sistemos duomenų bazė: www.lsic.lt;
10. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodiniai nurodymai, patvirtinti 2004 m. liepos 1 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-491 (Žin. 2004 Nr.106-3947);
11. Triukšmo poveikio visuomenės sveikatai vertinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro įsakymu 2005.07.21. Nr. V-596 (Žin. 2005, Nr. 93-3484).
12. Lietuvos Respublikos Aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymas dėl Aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymo Nr. 591/640 „Dėl aplinkos oro užterštumo normų nustatymo“ pakeitimo 2010 m. liepos 7 d. Nr. D1-585/V-611;
13. Teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, sąrašas ir teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąrašas ir ribinės aplinkos oro užterštumo vertės, patvirtinti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. 471/582 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore vertinamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, sąrašo patvirtinimo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių nustatymo“;
14. Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymas (Žin., 2002, Nr. 56-2225, 2007, Nr. 64-2455, 2010, Nr. 57-2809);
15. www.am.lt/VI/index.php#a/6968
16. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugpjūčio 19 d. įsakymas Nr. V-586 „Dėl sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklių patvirtinimo.
17. Lietuvos erdvinės informacijos portalas – geoportal.lt. Internetinė prieiga: http://www.geoportal.lt/žemės_portal/
18. Lietuvos respublikos saugomų teritorijų valstybės kadastras. Internetinė prieiga: <https://stk.am.lt/portal/>
19. Valstybės įmonė registrų centras. Internetinė prieiga: <http://www.registrucentras.lt/>.
20. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymas Nr. V – 885 Lietuvos higienos norma HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“;
21. PAVIRŠINIŲ NUOTEKŲ TVARKYMO REGLAMENTAS, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymas Nr. D1-193

13 PRIEDŲ SĄRAŠAS

1 PRIEDAS	Rengėjų kvalifikaciją įrodantys dokumentai
2 PRIEDAS	Leidimai
3 PRIEDAS	VĮ Registrų centras nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašo kopija, kadastro žemėlapis
4 PRIEDAS	Oro teršalų sklaidos modeliavimo rezultatai, grafinė informacija
5 PRIEDAS	Triukšmo sklaidos modeliavimo rezultatai, grafinė informacija
6 PRIEDAS	Atliekų tvarkymo zonų talpumo skaičiavimo duomenys
7 PRIEDAS	Saugos duomenų lapai
8 PRIEDAS	Sanitarinė apsaugos zona
9 PRIEDAS	Visuomenės informavimas

